List izhaja od oktobra 1947 kot tednik — Od 1 januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko — Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah —

GLAS

KRANJ — SREDA, DNE 10. JUNIJA 1964 — LETO XVII. — ŠT. 45 — CENA 10 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka Tržič — Izdaja ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik KAREL MAKUC

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Jeseniški in kranjski maturantje so šli v »žalnem« sprevodu v soboto, škofjeloški pa včeraj. Vsi so se na zaključno slovesnost dobro pripravili in poželi dosti naklonjenosti radovednežev, ki so se zbrali ob tej priložnosti ob gimnaziji. Na sliki so kranjski maturantje

Kako obravnavamo aktualna gospodarska vprašanja

Tržič: nekaterim gradnjam se bo treba odpovedati

»Štiri industrijska podjetja, katerih rekonstrukcije predstavljajo za tržiško občino precejšnjo investicijo, imajo za to v glavnem zagotovljena sredstva in tehnično dokumentacijo,, tako glede tega ne bomo imeli problemov,« je v razgovoru o vprašanjih gospodarskih investicij pričel razgovor predsednik občinske skupščine Milan Ogris. »V nekoliko težjem položaju je le tovarna lepenke, ki je z lastnimi sredstvi sicer končala gradbena rekonstrukcijska dela, za novo strojno opremo pa ji je zmanjkalo sredstev.«

— Ali ima proizvodnja lepenke tolikšne perspektive, da bo investicije podprla občina s sredstvi iz svojega sklada in s priporočilom za najetje posojila?

»Vsekakor, ker bi sicer z vsakim zavlačevanjem nabave nove strojne opreme nastajala precejšnja škoda. Proizvodnja je sedaj odvisna od vodnega pogona in od sušenja lepenke na prostem. Ta dva elementa pa sta si — kot si lahko predstavljate — v medsebojnem nasprotju, zato količina izdelane lepenke ne zadošča povpraševanju. Pričakujemo, da bodo šli jesenski izdelki tega podjetja že prek novih strojev. Lepenke bo več; saj je tudi iskana. Tržiška tovarna bi jo naprimer lahko proizvajala izključno za tuje tržišče, na domačem trgu pa je tudi tako povpraševanje po njej, da so odjemalci pripravljeni sodelovati pri investiranju rekonstrukcije!«

— Katere so ostale investicije v občini, ki jih bodo opravile gospodarske organizacije same?

»Po vrednosti je največja investicija — nova strojna oprema v bombažni predilnici in tkalnici, ki bo pripomogla k proizvodnji plemenitejših tkanin, po katerih je večje povpraševanje. Peko gradi novo gumarno, ki se bo preselila menda že v poletnih mesecih; pilarna bo za manjše zneske nabavila nove stroje; v manjši rekonstrukciji pa je tudi podjetje lesne industrije, vendar ima — tako kot prej omenjene organizacije — za to zagotovljena sredstva in ostale analize, ki govore o upravičenosti investicije.«

— Ali ste v občini kakšno investicijo zaradi teh vzrokov ustavili?

»Zaradi manjkajoče tehnične dokumentacije so prenehali graditi stolpnico. Kmalu zatem so dokumenti prispeli in z gradnjo bodo lahko nadaljevali. — Kaže pa, da ob tej delitvi občinska skupščina ne bo uspela zagotoviti sredstev za investicije družbenega standarda, in se bo torej treba odpovedati nekaterim objektom — zlasti komunalnim: modernizacijam cest, novim vodovodom— ki so sicer v letošnjem družbenem načrtu predvideni. Verjetno pa bomo več sredstev namenili reševanju vprašanj osnovnega šolstva, za kar pričakujemo pomoč tudi iz republiških virov. O rebalansu družbenega načrta bo občinska skupščina razpravljala ob polletju.« J. Ž.

Po obisku na Finskem in v ZSSR

Tito spet doma

BEOGRAD, 9. JUNIJA — Ko je v nedeljo, 7. junija, predsednik republike Josip Broz-Tito, zaključil uradni obisk na Finskem, je s posebnim letalom odpotoval za kratek čas v Leningrad, kjer se je sestal s prvim sekretarjem sovjetske Komunistične partije in premierom ZSSR Nikitom Hruščovim.

Na leningrajskem letališču, kamor je prispel predsednik Tito včeraj okoli 11. ure, ga je pričakala velika množica Leningrajčanov, Jugoslovani, ki se trenutno nahajajo v SZ v Leningradu ter vrsto domačih in tujih novinarjev. Na leningrajskem letališču sta se tako srečala dva stara znanca Hruščov in Tito. Srečanje je bilo toliko bolj neposredno in prisrčno, ker to ni bil uradni obisk in so tako po večini odpadle protokolarne formalnosti.

Hruščov je za jugoslovanske goste priredil sprejem ,na katerem so bili številni visoki partijski, državni in gospodarski voditelji leningrajskega področja.

Po razgovorih, ki so trajali več kot štirj ure, je bilo izdano tudi kratko uradno poročilo, ki pravi, da sta se oba državnika pogovarjala o trenutno najbolj perečih mednarodnih vprašanjih ter ponovno potrdila enotnost gledišč na progresivni svet in pokazala zvestobo načelom miroljubne koeksistence med deželami z različno družbeno ureditvijo.

● Davi pa je predsednik republike Tito s ● soprogo in s svojim spremstvom odpotoval ● iz Leningrada s posebnim letalom v domo- ● vino. Na leningrajskem letališču so se od ● dragega gosta poslovili prvi sekretar CK KP ● SZ Nikita Hruščov s svojim spremstvom, ● jugoslovanski veleposlanik v SZ Cvijetin Mi- ● jatović in drugi.

● Okoli 14,30 ure je predsednik republike ● pripotoval v Beograd, kjer so ga dočakali ● njegovi najožji sodelavci in drugi jugoslovan- ● ski ugledni državniki.

Gospodarstvo v kranjski občini

Dopolnjeni načrti

Prav gotovo so v nekaterih gospodarskih organizacijah kranjske občine, tedaj ko so morali sestaviti letni načrt gospodarjenja, zadevo obravnavali v preozkem krogu. Že po rezultatih v prvem letošnjem tromesečju se je namreč pokazalo, da so bili plani v nekaj primerih nerealni; bodisi previsoko ali pa prenizko postavljeni. Na priporočilo občinske skupščine so nekatera podjetja svoje plane dopolnila, pri tem pa so najbrž prišla tudi do prepričanja, da bodo v prihodnje načrti dosti stvarnejši, če bodo svoje pripombe k njim prispevali vsi, ki imajo opravka s proizvodnjo in ostalimi oblikami gospodarjenja.

Skoraj v vseh panogah so bili načrti prenizko postavljeni, zato so torej gospodarske organizacije svoje samostojne plane zvečale. Vzrokov, da so jih lahko, je več, vendar naj povemo, da je šlo to v glavnem na račun odkrivanja organizacijskih rezerv ob enaki strojni opremi in istem številu zaposlenih. Izmed industrijskih podjetij je **Standard** povečal prvotni plan, ki je bil za 3,3 odstotka višji ,kot lanska realizacija, za skoraj 20 odstotkov, **Kmetijsko živilski kombinat** pa za 30 odstotkov (gre za obrat Oljarice). Vsa lesno industrijska podjetja skupaj pa imajo dopolnjen letni plan manjši, kot je bil prvotni, oba pa sta tudi manjša kot lanska realizacija. Izmed ostalih panog so letne načrte zvišali trgovina, obrt, gostinstvo in komunala.

Zaradi spremenjenih načrtov gospodarskih podjetij se bo nacionalni dohodek v občini povečal za več kot 2 milijardi dinarjev (predvideno je, da bo znašal 32.160,165.000 dinarjev). V primerjavi z lanskim letom bo letos večji za 14 odstotkov. V skladu z doseženimi uspehi in z dopolnjenim družbenim planom bodo tudi osebni dohodki porasli v povprečju za 11 odstotkov, sredstva skladov podjetij pa za 16 odstotkov. Seveda bo na vse to znatno vplivala večja količinska proizvodnja, ki bo za 8,4 odstotka obsežnejša kot lani. Skladno s povečanimi načrti bo v kranjski občini znatno večji tudi sklad za izobraževanje kadrov, ki bo znašal 230 milijonov dinarjev, kar pomeni za 135 milijonov dinarjev več, kot je bilo predvideno v prvotnem načrtu. — J. Ž.

Naši kolektivi na V. mednarodnem lesnem sejmu

Revija sodobnega pohištva

Preteklo soboto dopoldne so v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču odprli V. mednarodni lesni sejem.

Letošnji mednarodni lesni sejem, na katerem sodeluje 11 držav je zelo kvalitetna prireditev, še posebej kar se tiče tujih razstavljalcev.

Gourenjski razstavljalci, sodelujejo na letošnjem lesnem sejmu kot samostojni, ali pa v sklopu poslovnega združenja »LES« in izvoznega podjetja »SLOVENIJALES« iz Ljubljane. Kot samostojni razstavljalci nastopajo ELAN iz Begunj s svojimi najnovejšimi izdelki smuči, sani in drugimi raznovrstnimi športnmi rekviziti. LIP Bled se je na letošnjem sejmu predstavil predvsem z najrazličnejšimi vzorci vrst žaganega lesa, raznimi opažnimi ploščicami, ki jih največ uporabljamo v gradbeništvu, nadalje z lesno volno itd. Le škoda, da obe podjetji, ki razstavljata, na sejmu ne moreta obiskovalcu postreči z ustreznimi prospekti in dati točnejših informacij o njihovih izdelkih. LOŠKA TOVARNA HLADILNIKOV JE V SKLOPU PODJETJA »SLOVENIJALES« razstavila hladilno omaro za uporabo v gostinjstvu, medtem ko LIK Kranj in ZLIT Tržič nastopajo na sejmu v okviru poslovnega združenja »LES«.

Največje gorenjsko lesno industrijsko podjetje JELOVICA iz Škofje Loke se je to pot predstavila obiskovalcem in poslovnim partnerjem kot že tradicionalno s svojimi izdelki montažnih stanovanjskih in počitniških hišic. Morda ob tem samo skromna pripomba, da bi bilo v prihodnje dobro, če bi vidnejše označili, katere hišice so izdelek škofjeloškega podjetja. Mednarodni lesni sejem bo odprt še do nedelje 14. junija. — M. Ž.

Prva samopostrežna trgovina

RADOVLJICA, 8. junija — V trgovsko poslovni zgradbi v Radovljici so v soboto odprli veliko samopostrežno trgovino — prvo v tem kraju in radovljiški občini. Nad njo je prodajni prostor s konfekcijo, preprogami, zavesami, perilom, odejami, plastičnimi oblogami tal in podobnim. Kot je znano, je investitor trgovsko poslovne zgradbe občinska skupščina Radovljica, za opremo obeh prodajaln pa sta poskrbeli podjetji Specerija Bled in Murka Lesce.

Za Radovljico, kjer so trgovski prostori z eno samo izjemo kar po vrsti slabi in majhni, sta obe novi prodajalni zelo velika pridobitev. Podjetje Specerija sicer zaradi pridobitve nove samopostrežnice ne namerava opustiti nobenega izmed starih lokalov, pač pa jih bo skušalo postopoma preurediti v specializirane prodajalne. Najprej bodo uredili prodajalno sadja in zelenjave.

Ob samopostrežni trgovini je tudi bife in predvidevajo, da bosta skupaj vsak mesec dosegla nad 15 milijonov dinarjev prometa. Prodajalna je razen s špecerijskim blagom dobro založena tudi z izdelki iz plastičnih mas, s posodo, steklenino, papirjem in zvezki ter podobnim. V sklopu podjetja se uvršča kot njegova 25. prodajalna. Poslovala bo ves dan, pat udi v nedeljah dopoldne.

Podjetje bo v bližnji prihodnosti pridobilo še eno samopostrežno trgovino in sicer na Bledu ob Prešernovi cesti, kjer v ta namen preurejajo staro prodajalno. Predvidoma jo bodo lahko odprli prihodnjo pomlad.

Veliko zanimanje za Gorenjsko

KRANJ, 8. junija — Danes zjutraj se je na letališču Brniki za krajši čas ustavila skupina angleških novinarjev, povečini urednikov in dopisnikov največjih listov, ki so iz Londona potovali v Dubrovnik. Njihov postanek je Gorenjska turistična zveza izkoristila za propagandni razgovor. Njen tajnik Božo Černe je posredoval novinarjem turistično propagandno gradivo o Gorenjski, v razgovoru pa posebej poudaril ugodnosti naše zimske sezone, s čimer je pri angleških novinarjih naletel na dokajšnje zanimanje. To je brez dvoma odraz iz leta v leto večjega zanimanja za naše kraje, ki vlada v Angliji.

Letos so tako rekoč na dnevnem redu obiski tujih turističnih predstavnikov in novinarjev — posameznikov in skupin — ki si na poti po Sloveniji ali celotni Jugoslaviji ogledajo tudi Gorenjsko.

Razen predstavnikov turističnih agencij, zasledimo med naslovi časopisov in revij, ki. želijo pisati o naših krajih tudi naslednje: »Observer«, »Sphere«, »Le Monde«, »New York Herald Tribune«, »Les Arts«, »ELLE«, nadalje francosko, švicarsko, nemško televizijo in druge. Skupaj je predvideno preko 30 obiskov iz Anglije, Avstrije, Belgije, Nizozemske, Francije, Grčije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Švedske, Danske, Norveške, Švice in ZDA.

S konference Zveze komunistov radovljiške komune

Široka pobuda komunistov

Pretekli petek so imeli komunisti občine Radovljica volilno konferenco, na kateri so izvolili delegata za osmi kongres Jožeta Vidica, predsednika občinskega sindikalnega sveta. Sekretar občinskega komiteja Ferdo Bem je v svojem poročilu analiziral gospodarsko in družbeno problematiko v občini in govoril o nalogah komunistov v javnem življenju. Na konferenci sta sodelovala tudi člana centralnega komiteja ZKS Mitja Ribičič in Miran Košmelj.

Številni udeleženci so se v diskusiji opirali na razčlenjevanje konkretnih primerov iz gospodarskega in družbenega življenja. Na konferenci se je močno izražala misel, da morajo biti vsa prizadevanja komunistov ter samoupravnih ter oblastvenih organov usmerjena v konkretno reševanje položaja človeka v družbi. Človek naj bo osnovno gibalo vsake zavestne iniciative in akcije subjektivnih sil. Pred člani ZK se še zlasti v času pred osmim kongresom očitno kažeta dve važni nalogi: da z vso pozornostjo proučujejo današnji položaj z vsemi ekonomskimi in ideološkimi vplivi. Hkrati pa da svoja spoznanja in rešitve prenašajo ljudem na preprost in dojemljiv način. Naloga osnovnih organizacij in komunistov nasploh je v tem, da bodo ljudje resnično lahko spoznali in začutili, da ZK rešuje probleme v korist delovnega človeka in da se prav v tem času pred VIII. kongresom pripravlja zelo široka družbena iniciativa, ki bo pripomogla k zboljšanju zlasti osebnega in družbenega standarda delovnega človeka.

Od spodaj bi se moralo oblikovati spoznanje, da so osnove naše politike in ravnanja usmerjene k človeku in k zboljšanju njegovega položaja v družbi. Važen činitelj pri tem je kritika, ki naj pomaga uveljaviti odgovornost slehernega občana, zlasti pa vodilnih ljudi do družbe. Ljudi pa je treba nenehno obveščati z opozarjanjem na napake in krepiti v njih zaupanje do samoupravljanja in do strokovnih in družbenih služb.

V vsem javnem življenju, posebej pa tudi v kulturnih ter ideoloških vprašanjih bomo morali kar v največji meri uresničevati načelo demokratičnosti in strpnosti. Demokratična polemika je najmočnejše orožje proti vsakovrstnim idejnim zablodam in odklonom, ki smo jih v preteklosti dopuščali iz kakršnih koli vzrokov. — J. B.

Pokojninski dodatek že v tem mesecu

Komunalna zavoda za socialno Zavarovanje Kranj in Jesenice pripravljata vse potrebno, da bosta polovico pokojninskega dodatka lahko izplačala že skupaj s pokojnino za julij, to je v zadnjih dneh junija.

Drugo polovico dodatka bodo izplačevali v oktobru.

TEDNI PO SVETU

U Tantov obisk v Moskvi

Generalni sekretar OZN U Tant bo prihodnji mesec obiskal Moskvo. S premierom Hruščovom se bo pogovarjal predvsem o kitajskem zastopstvu v Združenih narodih ter o sovjetskem stališču do mirovnih operacij svetovne organizacije.

Zadnja pogrebna slovesnost

V starodavnem indijskem mestu Alahabadu je bila 8. junija zadnja pogrebna slovesnost za pokojnim premierom Nehrujem. Ob reki Ganges, v katero so stresli pokojnikov pepel, se je zbralo okoli milijon prebivalcev.

Kaj se je zgodilo v Dallasu?

V ameriški javnosti prevladuje dvom nad tem, da bo v kratkem pojasnjeno, kaj se je pravzaprav dogajalo v Dallasu, ko je bil ubit predsednik Kennedy. Še vedno je nepojasnjena cela vrsta členov v dogajanju. Med drugim še vedno ni uradnega sporočila zdravniške komisije. Razširjeno je mnenje, da sta bila Ruby in Oswald v sodelovanju.

Zaostritev v Kolumbiji

Ko je kolumbijska vlada sklenila, da bo izvedla večjo vojaško operacijo proti 3000 pripadnikom gverilskih odredov na planinskem področju Marketalija, je povzročila povečano odporniško aktivnost. Med 8. in 9. junijem je v državi eksplodiralo 19 bomb.

Razprava proti ustašem

V Bonnu nadaljujejo sodno obravnavo proti skupini ustašev, ki so novembra 1962 napadli jugoslovansko predstavništvo. Tožilec je obtožil predsednika bivšega križarskega bratstva Rafaela Medića, da je odgovoren za delo te organizacije, ki je s svojo dejavnostjo kršila nemške zakone.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Skrbi in pripravljenost

Oddelki ciprske vojske so po uradnih vojaških poročilih v pripravljenosti, ki jo po lestvici nevarnosti uvrščajo v pripravljenost druge stopnje. Strah pred tuškim izkrcanjem na otoku je vsak dan bolj upravičen, čeprav so na pristojnih mestih v turški vladi izjavili, da ostanejo v veljavi zagotovila Turčije ameriškemu predsedniku Johnsonnu, da z nepremišljenim vojaškim izkrcanjem ne bo otežkočala že tako resnega položaja na Cipru. Ob novicah o pripravljenosti ciprske vojske so začeli razpravljati, kako bi obravnavali turško vojaško vmešavanje na otoku, če pride do izkrcanja turških čet. Vsako izkrcanje na ozemlju tuje države namreč pomeni napad in vojno. Toda stvari po mednarodnih pravilih le niso čisto jasne. Zakaj Turki se namreč sklicujejo na določbe 3. člena londonskega sporazuma, ki pravi, da imajo podpisnice londonske listine pravico skupne ali posamezne intervencije na Cipru, če bi bila prekršena ciprska ustava. Nihče ne more trditi, da so z Makariosovim predlogom o spremembi sedanje ustave kršene zajamčene pravice, ker spremembe ustave Makariosova vlada ne želi doseči po nezakoniti poti.

Ciprska kriza je torej zašla zopet med nevarne čeri. Trud številnih diplomatskih posrednikov, ki so v zadnjem mesecu dobesedno oblegali tri glavna mesta Atene, Ankaro in Nikozijo, je ostal brez rezultatov. V dosedanji krizi so se izoblikovali najmanj že trije načrti za ureditev ciprskega problema, ki pa so jih zatrli že v razčiščevalni fazi. Najbolj vnet posredovalec predlogov, pobudnik mnogih razgovorov in opozoril, je brez dvoma vztrajni finski diplomat Sakari Tuomioja, ki je na Ciper prišel z diplomatsko torbico Združenih narodov. Toda ta njegova torbica s potrebščinami za prvo pomoč je obvisela na klinu precejšnje trme in nepopustljivosti. Diplomat ni dosegel nobenega premika v smeri sporazumenjavanja, čeprav je letal brezumno od Aten do Ankare in v Nikozijo. Skozi rešeto je padel tudi U Tantov načrt, da bi ciprsko krizo rešili po vzoru švicarskega ustavnega obrazca s kantonsko ureditvijo.

V Makariosovi vladi so enotni v stališču, da je pravilno za sleherno demokratično oblast samo eno: namreč, da vlada večina. Na Cipru pa je to načelo odpravljeno z določbo londonskega sporazuma, ki daje turški manjšini pravico veta. Turki lahko ovržejo veljavnost vsakega zakona, ki ga je izglasovala večina. Ciper je edina država na svetu, kjer lahko vlada manjšina z uporabo svoje pravice iz londonskega sporazuma. Voditelj turške manjšine se je te pravice pred kratkim oprijel in stavil veto na vse zakonske osnutke, ki bi jih pripravila Makariosova vlada. V takšnih okoliščinah postaja seveda oblast neučinkovita in brez pravega smisla. Ciprski Grki ne zanikajo pravic turške manjšine, vendar sodijo, da bi njen položaj morali urediti z mednarodno pogodbo v okviru svetovne organizacije, ki bi jo vlada v Nikoziji morala spoštovati in dosledno izvajati. Zakaj bi imel Ciper kot suverena država drugačno ureditev kot je drugod po svetu. V tem namreč vidi nadškof Makarios smisel svoje samostojnosti.

Kot zelo zaskrbljujoče dejstvo omenjajo tudi skorajšnji iztek tromesečne dobe, za katero so »modre čelade« prišle na otok, da bi pomagal napraviti red in mir. Mednarodne enote so bile na otoku do sedaj bolj opazovalci kot reditelji. Nadškof Makarios je ob svojem zadnjem obisku v Atenah že dejal, da bo potrebno rok bivanja »modrih čelad« na Cipru podaljšati, morda celo za več let. Toda vprašanje je, če bo šlo podaljševanje viz za bivanje na Cipru gladko skozi klopi Varnostnega sveta, ki o tem sklepa. Tisočletja so namreč pripadniki grške in turške narodnostne skupine živeli na Cipru brez »modrih čelad«, zakaj ne bi mogli še naprej?

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

VREME

Napoved
Danes bo pretežno sončno, v četrtek in petek sončno in še nekoliko topleje. Temperature med 20 in 25° C.

Vremenska slika
Hladen zrak, ki je naše kraje dosegel včeraj ponoči, se razširja proti jugovzhodu. Nad srednjo Evropo je področje visokega zračnega pritiska, ki bo v naslednjih dneh vplivalo na vreme pri nas.

Stanje vremena
Torek ob 13. uri: Brniki, zmerno oblačno, 22° C; Planica, delno oblačno, 18° C, Jezersko, zmerno oblačno, 15° C, Triglav — Kredarica, delno oblačno 0° C, piha severovzhodnik s 55 kilometri na uro.

Kranjsko in ostalo javnost obveščamo, da bo v sredo, 10. 6., pričelo redno obratovati letno kopališče v Kranju, Partizanska 35. Odprto bo vsak dan od 8. do 19. ure.

Istočasno preneha obratovati zimsko kopališče v Savskem logu; odprto bo le čistilno kopališče istotam, in sicer vsak petek od 12. do 19. ure ter vsako soboto od 10. do 19. ure.

Uprava zavoda za vzdrž. in gradnjo telesnovzg. objektov Kranj

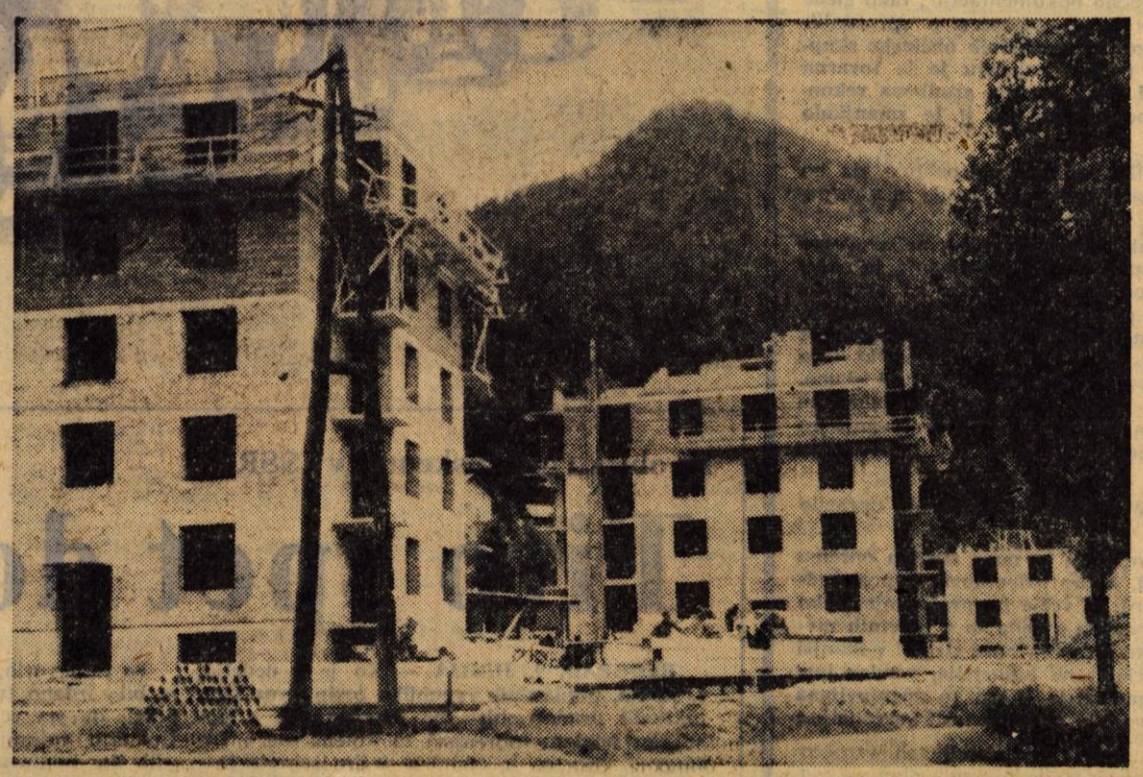

Na Koroški Beli gradijo pet stanovanjskih stolpičev, v katerih bo po 20 novih stanovanj

Smrt na gradbišču

JESENICE, 9. junija — Včeraj okoli 8.40 se je pripetila na gradbišču samostrežne trgovine »ROŽCA« na Jesenicah smrtna nesreča, pri kateri je izgubil življenje RUDOLF LESKOVAR, doma iz Svibovca pri Varaždinu. Leskovar je bil zaposlen pri SGP »Sava« na Jesenicah.

Pri gradbenih delih, ki jih opravlja SGP »Sava« Jesenice za omenjeno jeseniško trgovsko podjetje, je na Leskovarja padel podpornik, ki ga je zadel v glavo. Udarec je bil zelo hud in je delavec podlegel poškodbam med prevozom v jeseniško bolnišnico. Vzroke, zakaj je prišlo do nesreče, še raziskujejo. Kakor menijo, je temu nesrečnemu dogodku spet botrovala neprevidnost na gradbišču.

M. Ž.

Ponesrečenka, se je izvlekla izpod avtomobila in odšla sama domov

KRANJ — Preteklo soboto, 6. junija, se je okoli 6.35 ure zjutraj na prehodu za pešce pred Mlečno restavracijo v Kranju zgodila prometna nesreča, ki ji je botrovalo le srečno naključje, da se ni končala s smrtjo.

Voznik osebnega avtomobila Fiat 750 LJ 284-60 **Franc Medja** iz Kranja je po Jelenovem klancu pripeljal v smeri proti Bledu. Ta čas se je na prehodu za pešce znašla štirinajstletna **Emilija Marušič**, prav tako iz Kranja. Zaradi precejšnje hitrosti in neprevidnosti jo je voznik zbil z avtomobilom, jo nasadil na havbo in jo vlekel še kakih deset metrov. Za tem je Emilija Marušič padla na tla in prišla pod avtomobil, med prvi dve kolesi. Tedaj je voznik ustavil.

Sreča v nesreči je bila, da je Emilija Marušič dobila le lažje odrgnine po telesu, tako da je takoj odšla domov še isti dan, ko so ji nudili zdravniško pomoč v kranjskem Zdravstvenem domu. Voznik ni avtomobila takoj ustavil, ker je, kot sodijo, delno zgubil prisebnost.

M. Ž.

Utopljenec v jeseniškem kopališču

Nepričakovano toplo vreme, ki je nastopilo v drugi polovici minulega tedna, je prehitelo mnoga pa tudi jeseniško kopališče. Drznih kopalcev ni prav nič motilo, ker je bilo to zaprto. Preplezali so sicer visoko ograjo, se greli na toplem soncu in se hoteli ohladiti v vodi. Toda joj! Ker zaradi umazane vode dno ni bilo vidno, se je pripetila v nedeljo zvečer na jeseniškem kopališču prva nesreča. Žrtev je bil **Igor Strnad**, učenec prvega razreda osnovne šole »Tone Čufar« na Jesenicah, ki je znal le delno plavati. Ker dna ni videl, je izginil in utonil.

Ko zvečer otroka ni bilo domov, so pričeli starši poizvedovati za njim. Kmalu so zvedeli, da je bil na kopališču in da je eden njegovih prijateljev videl, ko je pomolel roko iz vode in izginil pod vodo.

Takoj so o nesreči obvestili jeseniško PLM, ta pa poklicno reševalno ekipo gasilcev jeseniške železarne. Po polurnem iskanju je ekipi uspelo najti utopljenega dečka.

Nesreča naj bo drugim v resen opomin, da se ne bodo kopali v nezavarovanem kopališču, dokler to ne bo urejeno in uradno odprto.

Polde Ulaga

Smrtonosna šala

Blejsko jezero je v nedeljo, 7. junija, terjalo letos svojo prvo žrtev. Nekaj pred 17. uro popoldne je v grajskem kopališču utonil 26-letni elektromonter Nikola Matjanec iz Čakovca. Zaposlen je bil pri »ELEKTROMONTAŽI« v Mariboru.

Do nesreče je prišlo tako, da sta pokojnega Matjaneca vrgla v vodo dva njegova sodelavca. Ker ga je verjetno prijel krč, je zato utonil. Trupla v jezeru še niso našli.

Vlom v Bohinjski Bistrici

BOHINJSKA BISTRICA, 8. junija — V noči od nedelje 7. na ponedeljek, 8. junija, so neznani storilci vlomili v Bohinjski Bistrici v poslovalnico trgovskega podjetja »SAVICA«. Vse kaže, da so bili storilci mladoletniki, ker so v glavnem pobrali v trgovini precej čokolade, piškotov, salame in drugih slaščic ter nekaj manjših kosov tekstilnega blaga.

Škodo cenijo na okoli 40 do 50 tisoč dinarjev. Kot kaže, so neznani vlomilci vlomili v trgovini, z namenom, da bi dobili kaj denarja. Ker jim to ni uspelo, so pokradli robo, kot smo že omenili. Preiskava je še v teku.

M. Ž.

Kolesar v motorista

V Šenčurju se je v nedeljo okoli 7.15 ure zgodila prometna nesreča. Ivan Belehar je z motornim kolesom KR 10-135 podrl kolesarja Ivana Benedičiča. Do nesreče je prišlo zaradi tega, ker je kolesar Benedičič pripeljal na glavno cesto, ne da bi se prej prepričal, če je ta prosta. Pri trčenju je dobil kolesar pretres možganov in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. — č.

Betonski sodniški stolp na Blejskem jezeru ni objekt, ki mora biti končan do turistične sezone, zato z delom ne hitijo preveč. Stolp bo služil za spremljanje svetovnega veslaškega prvenstva, ki bo 1966. leta na Bledu. Seveda ga bo gradbeno podjetje Gorenje zgradilo prej, tako da bo prišel v poštev tudi prihodnje leto, ko bodo na Bledu zanimiva veslaška tekmovanja

ČRNO NA BELEM

ČP »Gorenjski tisk« Kranj

sprejme v uk

15 učencev za grafično stroko

Interesenti z dokončano osemletko naj oddajo prošnje v tajništvu podjetja, kjer dobijo tudi vsa druga pojasnila.

Izobraževalni center Litostroj v Ljubljani

objavlja vpis v I. letnik Poklicne šole (Industrijska šola) v naslednje poklice: strojni ključavničar, konstrukcijski ključavničar, strugar, obratni električar, livar in modelni mizar.

Pozivamo vse tiste mladince v starosti od 15. do 16. let, ki so uspešno dokončali osemletko in ki čutijo veselje do enega izmed zgoraj navedenih poklicev, da se prijavijo najkasneje do vključno 27. junija 1964.

Prijave sprejemamo osebno in po pošti.

Prijava naj vsebuje:

1. lastnoročno pisano prošnjo s kratkim življenjepisom (kolkovana s 50 dinarjev);
2. šolsko spričevalo;
3. zdravniško potrdilo;
4. rojstni list.

Vse nadaljnje informacije glede pogojev šolanja bomo prijavljencem poslali po pošti.

Poleg redne Poklicne šole bo Izobraževalni center Litostroj v prihodnjem šolskem letu organiziral priučevanje za delovna mesta v metalurških obratih, v mehanski obdelavi in pločevinarni.

Za to vrsto priučevanja se lahko prijavijo vsi tisti mladinci, ki **NISO USPEŠNO** dokončali osemletke, imajo pa veselje do praktičnega dela.

Priučevanje bo organizirano v skrajšani obliki. Po končanem priučevanju se bodo kandidati zaposlili na delovnih mestih v navedenih obratih Litostroja ustrezno svoji strokovni usposobljenosti.

V poštev pridejo predvsem kandidati iz Ljubljane in bližnje okolice.

Prijave sprejemamo do vključno 27. junija 1964.

Izobraževalni center Litostroj
Ljubljana, Djakovičeva 53
telefon 33-511 interno 417

Avtomobili na posodo

BLED — Kot je znano, je turistično podjetje Kompas Ljubljana nakupilo več osebnih avtomobilov, ki jih sedaj sposoja tujim in domačim turistom in drugim. Med drugim so šest avtomobilov znamke Volkswagen 1200 dodelili tudi svoji izpostavi na Bledu.

Na Bledu je po teh avtomobilih veliko povpraševanje in so navadno vsi oddani. Medtem, ko jih turisti najemajo za krajše izlete, so pogosti tudi taki odjemalci, ki z najetim avtomobilom potujejo vzdolž cele Jugoslavije.

Med avtomobili, s katerimi razpolaga Kompas, so sicer še fiati 750, fiat 1300, volkswagni 1500, mercedesi 190 in 220 ter microbusi.

Sposojnine so na videz precejšnje, vendar po zanimanju za avtomobile sodeč, niso pretirane. Sposojevalec za vsak dan, ko uporablja fiat 750, plača 2400 dinarjev, če ga zadrži od 8 do 30 dni 2250, nad 31 dni pa 2100. Razen tega mora dodati še za vsak prevoženi kilometer 50 dinarjev. Izven sezone sposojevalci uživajo 15-odstotni popust.

Za primerjavo še odškodnina za uporabo mercedesa 220. Vsak dan uporabe velja 5100 dinarjev, oziroma nekaj manj za daljšo dobo, posamezni kilometer pa 82.5 dinarjev. Za vsak dan zaračunajo najmanj 100 kilometrov.

Okoli 1500 gostov na Bledu

BLED, 9. JUNIJA — Kot smo zvedeli v razgovoru s tehničnim vodjem Turističnega društva na Bledu tovarišem JANEŽIČEM je trenutno na Bledu 1491 gostov, od tega je 757 tujih in 734 domačih. Med tujimi turisti prevladujejo predvsem Zahodni Nemci, sledijo Angleži, Holandci, Avstrijci itd.

Jutri zvečer bo v okviru blejskih turističnih prireditev nastopila v festivalni dvorani na Bledu folklorna skupina »FRANCE MAROLT« iz Ljubljane. Plesali bodo jugoslovanske plese, med njimi največ slovenske z Gorenjske, Bele Krajine in Koroške.

M. Ž.

Gosenice na Voglu

Na bukovih gozdovih v pogorju okoli Vogla nad Bohinjem, do višine okrog 1500 metrov, je v teh dneh toliko gosenic, za enkrat sicer še bolj majhnih, velikih približno 15 do 20 mm, da so nekatera drevesa že popolnoma obžrta in uničena. Verjetno bi kazalo, da bi strokovnjaki pregledali od kje taka velika množina gosenic, kar ni normalen pojav, vsaj po laični oceni ne. Verjetno bodo potrebni preventivni ukrepi, sicer se lahko zgodi, da bo v tem lepem gorskem svetu drevje povsem uničeno. — **R. Č.**

100 jeseniških otrok že na Jadranu

Občinska zveza DPM Jesenice, ki bo poslala letos v svoj camp v Novi grad okoli 800 otrok, je že poslala na Jadran prvo skupino. Sto predšolskih otrok bo 23. junija zamenjala druga skupina sto predšolskih in šolskih otrok, ki bo ostala na letovanju prav tako tri tedne. V Novem gradu in Stenjaku se bo nato zvrstilo še 600 otrok, v Puli, Fažani in Baški, kjer bodo imeli campe taborniki, počitniška zveza in TVD Partizan, pa bodo letovali ostali. Predvidoma se bo letos zvrstilo na Jadranu 1600 otrok s področja jeseniške občine, predvsem z Jesenic. Ker nastajajo pri organiziranju letovanj razne težave, so ustanovili koordinacijski odbor, ki rešuje nastale probleme.

Planinski muzej SRS ostane na Jesenicah

Planinska zveza Slovenije je na zadnji seji razpravljala o Planinskem muzeju, ki ima svoj sedež na Jesenicah, ker ob otvoritvi v Ljubljani zanj ni bilo primernega prostora. Predlog nekaterih planinskih društev in predvsem PD Ljubljana-matica, da bi uredili muzej na ljubljanskem gradu, ni bil osvojen, ker grad trenutno za te namene ne ustreza. Potrebna bo večja adaptacija, za kar pa ni sredstev, tako se bo premestitev muzeja z Jesenic v Ljubljano verjetno zavlekla še za več let.

Trije novi planinski domovi

Ker je bilo na vrhovih Julijskih Alp in Karavank letos razmeroma malo snega, se je planinska sezona pričela mnogo prej kot po navadi. Naši gorski vrhovi že sprejemajo številne domače in tuje planince in turiste. Poleg ostalih gorskih postojank bodo letos prvič sprejeli goste Staničev dom pod Triglavom, dom na Voglu, ki ga gradi PD Železničar in Tičarjev dom na Vršiču, ki ga gradi PD Jesenice. Ker bo predvsem Tičarjev dom dosegljiv z vsemi motornimi vozili, računajo letos na posebno velik obisk domačih in tujih turistov.

Pred drugimi škofjeloškimi poletnimi igrami

Čimveč domačega - loškega

Pred dnevi je imel svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini Škofja Loka svojo redno sejo, na kateri so sprejeli finančno poročilo o prvih škofjeloških poletnih prireditvah in sprejeli okvirni program letošnjih poletnih prireditev.

Lanskoletne prve škofjeloške poletne prireditve so prav gotovo doživele popolno afirmacijo in požele polno priznanje daleč izven Škofje Loke same. V potrditev tega naj navedem le to, da so prve škofjeloške prireditve leta 1963 ob minimalnih vloženih sredstvih pri vabile več obiskovalcev, kot nekoč popularni Ljubljanski festival, v katerega je bilo vloženih znatno več sredstev.

Škofjeloške poletne prireditve bodo še nadalje ostale v sedanji obliki, kjer naj bi sodelovale v prvi vrsti domača društva in družine z deli, ki temeljijo več ali manj na ljudskih motivih in imajo v večji ali manjši meri določeno folklorno obeležje. Namen škofjeloških prireditev ni, da bi se v teku let spremenile v nekakšen festival, kamor bi vabili priznane umetniške ansamble in posameznike od drugod. V tem bi prav gotovo ne bilo nič domačega, slovenskega še manj pa izvirno loškega in bi si to lahko privoščil kdor koli, le da bi imel zadostna materialna sredstva.

Lanskoletne škofjeloške prireditve pa so pokazale, da je bil čas iger — konec avgusta in začetek septembra — prepozen, kar se je pokazalo v precej nestalnem in tudi že relativno hladnem vremenu. Prav zato bodo letošnje škofjeloške prireditve več kot mesec dni prej, trajale bodo namreč od 15. julija do 15. avgusta. Letošnje prireditve sovpadajo tudi s štiristoletnico Shakespearovega rojstva, čemur bo v začetku prireditev dan poseben poudarek.

Osrednji del letošnjih poletnih prireditev bodo dramska dela iz slovenske književnosti, ki so povezana ali s škofjeloško okolico, ali pa so iz tistega obdobja slovenske preteklosti, ki je za škofjeloško področje posebej značilno. Vsa dela pa bodo tudi letos temeljila — kot lansko leto — v določeni meri na slovenski ljudski motiviki. Določena dela so bila že uprizorjena v sedanji obliki, druga pa bodo prirejena prav v ta namen.

Posebnost letošnjih prireditev pa so tudi v tem, da se bodo v določeni meri povezale z obletnicami najbolj značilnih dogodkov iz NOB na škofjeloškem območju.

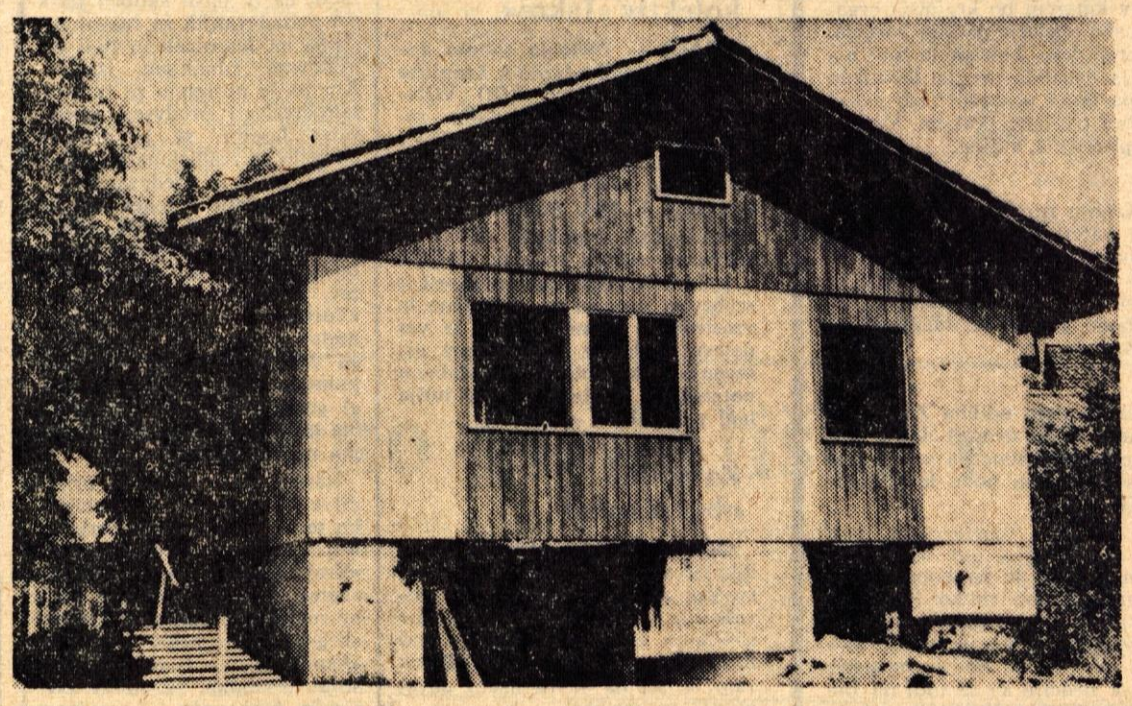

Škofjeloški taborniki so za svoj trud, ki so ga vložili v gradnjo svojega doma, že poplačani. Sicer še ni dokončno urejen, lahko pa ga že uporabljajo

V Železarni bodo presegli polletni plan

Preseg operativnega plana skupne proizvodnje v maju za 3.6 odstotkov daje jeseniškim železarjem upanje, da bodo presegli plan skupne proizvodnje za prvo polletje. V maju so zabeležili najboljše proizvodne uspehe v valjarnah, kjer so presegli plan za 10.2 odstotka. Zadovoljni so bili tudi v predelovalnih obratih s 7.5 odstotnim presegom plana, medtem ko so bili v topilnicah za 1.9 odstotka pod planom, čeprav so plavž, elektropeč in opekarne plan presegle. Pod planom so bili v martinarni, zaradi remonta SM peči I, pa tudi v livarni. Elektropeč je v petih mesecih presegla predpisano tonažo za 901 tono, čeprav so imeli okvaro stopničastega stikala na peči II. Med posameznimi obrati je zabeležila največjo proizvodnjo hladna valjarna, ki je presegla plan za 25,9 odstotkov, najnižjo pa martinarna, ki je bila pod mesečnim planom za 6,4 odstotka. Jeseniški železarji so prepričani, da bodo planske naloge tudi finančno realizirali. Manj zadovoljni so s izvozom, s katerim so v zaostanku kar za en mesec.

Nagrade za avtorje tehničnih izboljšav

V Železarni Jesenice vedno nagrajujejo avtorje tehničnih izboljšav za uspešne predloge. Janka Groharja iz žične valjarne je za predlog uvedbe nove vmesne odvodke na progi 270 komisija za oceno tehničnih izboljšav nagradila s 83.591 dinarji. Za uspešne predloge je prejelo nagrade še sedem avtorjev, ki so skupaj prejeli 162.637 din. — U.

Nove barvne razglednice

Pred dnevi sta izšli dve seriji barvnih razglednic, ki ju je založila Gorenjska turistična zveza. Razglednice so v dobršni meri novost v tej zvrsti propagandnega gradiva, ki je v tem času na voljo, zato je bila naklada v nekaj dneh skoraj popolnoma oddana.

Razglednice so povzetki gorenjskih motivov in reprodukcij akademskega slikarja Maksima Gasparija z novega velikega prospekta Gorenjske. Na posameznih razglednicah so reprodukcije slik gorenjskega kozolca, bajeslovnega kozla Zlatoroga, kroparskih železarjev, alpskega plesa, harmonikarja, prihoda planšarjev s planin, plesa z majoliko, stare gorenjske ljudske noše in dekleta z gorenjskim nageljnom. Barvne fotografije prikazujejo Bohinj, Jezersko, Bled, Kranjsko goro, Tržič, Škofjo Loko, Radovljico in Škrlatico.

Težave bolnice - nevarnost za vse Begunje

V bolnici za duševne bolezni v Begunjah je v tem času 270 bolnikov, od tega 98 z Gorenjske: 30 z območja kranjske občine, 26 z območja radovljiške občine, 23 z območja jeseniške, 12 z območja škofjeloške in 7 z območja tržiške občine. Ostali so s preostalih predelov okrajne skupščine Ljubljana in z območij okrajnih skupščin Celje, Koper, in Maribor. Nekaj bolnikov pa je iz Hrvatske, Srbije in BiH.

Bolnica se že vsa leta bori s številnimi težavami — posledicami za to dejavnost neprimerne stare graščinske stavbe. Poleg neugodnih delovnih pogojev obstaja tu stalna nevarnost širjenja raznih nalezljivih bolezni, ker do sedaj še ni bilo mogoče ustrezno urediti sanitarnih prostorov, kuhinje, kanalizacije in podobnega. Možnosti za masovni pojav črevesnih nalezljivih bolezni v bolnici in v okolici so torej velike.

Številčno dokaj močan pojav nalezljive črevesne bolezni v bolnici v preteklem mesecu je spodbudil pristojne občinske in druge organe, da se resneje zavzamejo za rešitev epidemiološkega problema Begunj. Nekaj najnujnejših sredstev je že zagotovljenih, vsekakor pa računajo tudi na pomoč drugih občinskih skupščin, ki imajo tu svoje bolnike. V petek bodo o tem razpravljali odborniki občinske skupščine Radovljica.

Posebno pereča pomanjkljivost je kanalizacija. Zelo slabo so urejena stranišča.

Kuhinjski blok bodo letos premestili v druge prostore, kjer bo boljša funkcionalnost in večja povezava z oddelkom in shrambami.

Z dosedanjimi preureditvami so izboljšali polovico prostorov, ostali naj bi bili na vrsti v tem letu. Tako kot je izboljšanje navedenih pomanjkljivosti nujno potrebno zaradi same bolnice, je treba upoštevati tudi to, da se Begunje močno uveljavljajo v turističnem prometu in ležijo blizu Bleda. Masovni pojav nalezljivih črevesnih bolezni pa bi lahko povzročil nepopravljivo škodo.

Radovljica — Te dni so v Radovljici delavci Komunalnega podjetja začrtali prehode za pešce. To pot niso uporabili bele barve, marveč rumeno, ker menijo, da je ta bolj vidna na cesti. Vsekakor zelo domisleno, bomo videli če bo kaj koristilo? — Foto: F. Perdan

Ko se je minulo nedeljo živo srebro povzpelo na več kot 30 stopinj Celzija, so vsi, ki so se želeli kopati, lahko ugotovili, da so še najbolj gotova naravna kopališča. V kranjsko kopališče se je do nedelje zvečer natakala voda in so ga uradno odprli šele včeraj, v Tržiču ga nameravajo odpreti v nedeljo in tudi drugod je prišla vročina nekoliko »prekmalu.« Zato je bil toliko večji živžav ob Kokri, Savi, Sori, na Sobcu, na Bledu in drugod Vse te vode so za ta čas razmeroma zelo tople. Na Blejskem kopališču so v nedeljo izdali karte 1500 kopalcem Na sliki: kopalci na Kokri

Mali intervju

Pionirka o tabornikih

V nedeljo je bilo na športnem stadionu v Novem mestu letošnje 10. tradicionalno okrajno tekmovanje tabornikov ljubljanskega okraja, ki se ga je udeležilo veliko število tekmovalcev. Po končanem tekmovanju je kranjska tabornica, 13 letna Tatjana Kropivnik tole povedala:

»Razen nas iz Kranja, ki smo nastopili v A skupini so na tekmovanju nastopili tudi taborniki iz jeseniške in škofjeloške občine.«

»Zakaj pa se tekmovanja v B skupini niste udeležili?«

»Za B skupino nismo imeli tekmovalcev. V tej skupini nastopajo samo taborniki stari od 15 do 18 let.«

»V kakšnih disciplinah pa ste nastopali?«

»Postavljali smo šotore, to je bilo zaradi vročine najtežje. Zatem smo tekmovali v signalni orientaciji in v orientacijskem pohodu.«

»Ste se gorenjski tekmovalci dobro odrezali?«

»To bomo zvedeli kasneje, ko bodo preračunali vse rezultate.«

»Ali mi veš povedati, kako je s taborniško organizacijo v naši občini?«

»V Kranju sta dva odreda. V mestu deluje odred Stražnih ognjev s svojimi četami in vodi. Drugi odred pa deluje v Stražišču, ki pretežno vključuje mladino iz tovarn. Zelo delavno taborniško četo pa imajo tudi v Predosljah in v Naklem.«

»Iz katerega odreda oziroma čete pa ste se udeležili tekmovanja v Novem mestu?«

»Iz čete »Zlato klasje«, ki deluje od 1958 leta na šoli Franceta Prešerna.«

R.

Sem ter tja po kranjski občini

Zaorali so

Na Primskovem pri Kranju se je že sestal novoizvoljeni svet krajevne skupnosti Primskovo na prvo sejo. Prevzeli so posle od prejšnje stanovanjske skupnosti. Imenovali so 9 člansko komisijo za komunalne zadeve, 5-člansko komisijo za socialna vprašanja in 6-člansko komisijo za vzgojo in varnost v prometu.

Na seji pa je bilo precej razprave o javni razsvetljavi. Sklenili so, da je treba ulice na Primskovem bolje opremiti z javno razsvetljavo. Razpravljali pa so tudi o pritožbah občanov, ker Jezerska cesta v nočnem času ni razsvetljena.

Štipendije po uspehu

Komisija za štipendije pri občinski skupščini je v teh dneh obvestila dijake in študente — štipendiste občinske skupščine, da ji predložijo zaključna šolska spričevala, ki jih bo potrebovala za izračun stimulativnega dela štipendije po uspehu, ki se po njenem sklepu lahko izplačuje od 1. aprila letos.

Kako bo vplival novi način štipendiranja na štipendiste je zaenkrat še težko reči. Pričakujejo pa, da bo nov način štipendiranja in nagrajevanja stimulativno vplival na učni uspeh štipendistov.

Gaj na Primskovem

Na Primskovem pri Kranju so pred kratkim pričeli preurejati nekdanje pokopališče v gaj v katerem bo krajevna organizacija ZB lepo uredila tudi spominsko obeležje padlim borcem.

Dela pri urejanju gaja lepo napredujejo. Izdelan je tudi načrt, po katerem bo mestna vrtnarija nasadila drevje, lepotično grmičevje in cvetne gredice. Vanj pa bodo postavili tudi nekaj klopi in posuli stezice in pota z belim tržiškim peskom. Verjetno bodo gaj odprli še za občinski praznik 1. avgust.

Tombola strelcev?

Danes v sredo popoldan bo v Kranju razširjena seja občinskega strelskega odbora Kranj, na kateri bodo razpravljali in sklepali o izvedbi letošnje tradicionalne kranjske tombole.

Tokrat naj bi namreč tombolo izvedli strelci. V kolikor se bodo odločili za to, bodo morebitni čisti dobiček namenili za izgradnjo strelskega doma, ki ga bodo gradili oz. adaptirali iz nekdanjih skladišč na Hujah pri Kranju.

Letovanje na Okroglem

V minulem tednu je prišla v znani dom oddiha Zveze slepih Jugoslavije Okroglo prva skupina, ki bo dvajset dni v tem lepem in privlačnem kraju. Preko poletne sezone pa se bo zvrstilo skupno 5 skupin. V domu na Okroglem bodo letos letovali člani ZSJ iz vseh naših republik.

Kopalci in vreme

Lepa in topla minula sobota in nedelja je na kopališča in bregove jezer in rek izvabila nepričakovano veliko kopalcev. Največ kopalcev je bilo ob reki Sori od Medvod do Škofje Loke in proti Žirem v poljanski Sori. Izredno veliko pa jih je bilo tudi ob reki Kokri. Kokra je bila tako topla, kot je navadno še v juliju in avgustu le malokrat. V nedeljo so se tudi na Bohinjskem jezeru pojavili številni kopalci, na Bledu pa jih je bilo toliko kakor ob največji poletni sezoni. Zanimivo je omeniti, da je bilo zelo veliko kopalcev tudi ob Savi, ki je sicer za kopanje tudi v poletnih mesecih dokaj mrzla.

Nova sodna hiša

Ob cesti Staneta Žagarja v Kranju delavci že nekaj časa gradijo novo sodno stavbo, v kateri bo našlo svoje prostore občinsko in okrožno sodišče Kranj ter javno tožilstvo. Nova sodna stavba, bo ena najlepših pri nas. Če bodo dela tekla po predvidenem programu, bodo glavna dela v letošnjem letu končana, vseljiva pa bo v pričetku prihodnjega leta. Dosedanje prostore občinskega sodišča v katerem so tudi zapori, bodo po preselitvi porušili v skladu s potrebami urbanističnega razvoja mesta.

Tudi vojaki bodo imeli svoj dom

Na severnem delu mesta Kranja gradijo nov dom JLA ki bo, kakor prikazujejo načrti najsodobneje urejen in bo kril vse potrebe pripadnikov JLA iz Kranja in okolice. Če bo šla gradnja po predvidenem načrtu, bo izročen svojemu namenu za dan JLA 22. decembra. Sedaj so pripadniki JLA v Kranju že nekaj časa brez svojega doma, ker je prejšnjega v prostorih stare pošte, občinska skupščina dodelila tovarni Sava za začasne poslovne prostore. Ta tudi sicer ni ustrezal potrebam JLA.

V zaščito gorskih lepot

Danes v sredo, 10. junija zvečer bo v sejni dvorani skupščine občine Kranj ustanovni občni zbor postaje gorske straže Kranj, ki ga sklicuje PD Kranj. Novo ustanovljena postaja bo ena najmočnejših v Sloveniji, saj bo predvidoma štela okoli 80 aktivnih članov, predvsem starejših. Do sedaj so se z zaščito rastlinstva in živalstva ukvarjali v glavnem le mladi ljudje iz vrst tabornikov in članov mladinskih odsekov. Kljub njihovemu prizadevanju pa niso bili doseženi zadovoljivi uspehi. Da bi zaščitili prirodo n še zlasti zaščiteno cvetje, je bilo sklenjeno, da se ustanovi PGS, ki jo bodo poleg aktivnih planincev sestavljali še člani taborniške organizacije, lovci, ribiči, alpinisti, člani turističnih društev, člani hortikulturnega društva, člani GRS, gozdarji, logarji, uslužbenci LM in drugi, torej vsi tisti, ki imajo kakor koli zveze pri vsakdanjem delu v prirodi.

Za vse člane bo še v tem mesecu organiziran enodnevni seminar. Že na ustanovnem občnem zboru pa bodo predstavniki Komisije za zaščito prirode pri PZ Slovenije prikazali navzočim barvne diapozitive vseh 56 zaščitenih gorskih rož in druge zanimivosti in dela GS.

Ob nesreči

Preteklo soboto, nekaj pred sedmo uro zjutraj, se je v Kranju na glavnem križišču pred trgovino »MERKUR« na prehodu za pešce zgodila prometna nesreča (vest o njej objavljamo na drugem mestu). Vendar le srečnemu naključju se imamo zahvaliti, da ni bilo kaj hujšega. Deklica, ki jo je zbil na prehodu za pešce voznik »fičkota« je malone sama zlezla izpod zadnjega kolesa osebnega avtomobila.

Ta nesreča, kot mnoge druge, je resno opozorila na številne pomanjkljivosti glede urejenosti prometa v Kranju in skrajno nedisciplíniranost nekaterih voznikov motornih vozil, ki sploh ne upoštevajo najosnovnejših prometnih predpisov. Pešci pod takim pogojem urejanja prometa sploh niso več varni, niti na pločnikih, kaj šele na prehodih za pešce. Če analziramo omenjeno nesrečo, bomo videli, da je bil voznik skrajno neobziren do pešca, konkretno v tem primeru do deklice, ki jo je zbil točno na prehodu za pešce. Vprašamo ali ne določajo prometni predpisi, da ima pešec na prehodu, ki je označen s tako imenovano »zebro«, popolnoma prednost. V tem primeru ni bilo tako! In takih voznikov ni malo. V ilustracijo: še dobro nam je v spominu nesreča, ki se je zgodila lani ob istem času na pločniku pred prodajalno kranjske »DROGERIJE«. Rezultat: dve smrtni žrtvi in dva težko ranjena!

Na okrožnem sodišču v Kranju dan za dnem razpravljajo o težkih prometnih nesrečah, ki se zgodijo na gorenjskih cestah.

Drug problem v Kranju in še v marsikaterem kraju na Gorenjskem, so prehodi za pešce. Te začrtajo na cestah šele zatem, ko se zaradi teh zgodi prometna nesreča. Tako je bilo tudi v Kranju ob sobotni nesreči. Razumljivo, avtomobilist se je izgovarjal, da prehodi niso dovolj označeni. Tako se izgovarja še marsikdo!

Ob vsem tem naj zaključimo to, da je kljub vsemu disciplina voznikov motornih vozil, pešcev in vseh drugih uporabnikov cest še vedno na prvem mestu!

Milan Živkovič

Tito odlikoval kolektiv »Iskre«

KRANJ — Preteklo soboto dopoldne je podpredsednik kranjske občinske skupščine EDO VONČINA v imenu predsednika republike JOSIPA BROZA - TITA izročil odlikovanje predsedniku delavskega sveta tovarne ISKRA v Kranju VLADU SODINU.

Predsednik republike TITO je odlikoval celotni kolektiv ISKRE z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem za nesebično in vsestransko pomoč, ki jo je ves delovni kolektiv pokazal pri reševanju težav ob katastrofalnem potresu, ki se je zgodil 26. julija lani v SKOPJU. — č.

Za boljšo obveščenost

ŠKOFJA LOKA — Občinski sindikalni svet v Škofji Loki je pri svojem delu spoznal, da pri obveščanju kolektivov in članov sindikata z znanimi okrožnicami ni nikamor prišel naprej. Pokazalo se je, da je ta način obveščanja že zastarel.

Da bi člane sindikata temeljiteje obveščali o svojem delu, je občinski sindikalni svet začel izdajati informativni list, ki izide enkrat mesečno, in to vsakič do 10. v mesecu. Doslej so izdali že šest številk, sedmo pa pravkar pripravljajo. V tem informativnem listu obravnavajo najaktualnejše dogodke iz našega družbenega in sindikalnega življenja. Se posebej pomembno vlogo je list odigral sedaj v pripravah na volitve v nove samoupravne organe.

Javno razsvetljavo urejajo

V Cerkljah že nekaj časa urejajo javno razsvetljavo. V južnem delu in v sredini vasi so dela že končana, sedaj pa pripravljajo terenska dela še za preostali del vasi. Ne bo več dolgo, ko bodo imeli v Cerkljah vso vas razsvetljeno z neonsko razsvetljavo. Postavili bodo prav take svetilke, kot jih postavljajo sedaj po Kranju.

Krajevna skupnost in Turistično društvo Cerklje si namreč že nekaj let prizadevata, da bi vas kar najlepše uredili. Asfaltirane ceste, parki, zelenice, vodomet sredi vasi, urejenost hiš in vrtov daje tej vasi vse bolj videz malega mesta. To pa je iz gospodarskega in turističnega vidika velikega pomena, zlasti ob turističnem razvoju krvavškega področja, zaradi bližine novega letališča, farme fazanov »Zlatorog« v Češnjevku in s tem v zvezi domačega in tujega lova.

Turistični teden na Jesenicah

Program dela Turističnega društva Jesenice teži za tem, da bi na sicer industrijskih Jesenicah tudi turizem našel pravo mesto. Društvo se dogovarja s predstavniki občinske skupščine, družbeno političnih organizacij, komunalnega podjetja in gospodarskih organizacij, da bi našli skupen jezik pri prizadevanjih za razvoj turizma na Jesenicah in tudi pri njihovem zunanjem izgledu. Ker pa je potrebno za turizem zainteresirati predvsem prebivalce Jesenic, se je društvo odločilo za tradicionalne prireditve, izlete in predavanja.

Prvi turistični teden na Jesenicah bo od 20. do 28. junija. V okviru Turističnega tedna bodo organizirali več prireditev, med njimi javno tribuno »Turizem pri nas«, na kateri bodo predstavniki Turističnega društva, občinske skupščine, komunalnega podjetja in drugi govorili o problemih turizma in možnostih razvoja turizma na Jesenicah.

Razen velike zabavne prireditve ob pričetku ali zaključku tedna, bo v okviru Turističnega tedna odprta razstava »Vražjeverstvo na Slovenskem«, koncert jeseniške godbe na pihala, koncert študentskega kulturnega društva »Akademik« iz Ljubljane, nastop ansambla narodnih plesov in komornega zbora jeseniške Svobode, predvajanje filma »Triglavske strmine« na prostem itd. Uredili bodo tudi izložbo s prikazom ureditve Jesenic, makete trga pred železniško postajo itd. Turistično društvo Jesenice bo poskrbelo, da bo prvi turistični teden zainteresiral Jeseničane in okoličane za aktivno sodelovanje z društvom za razvoj domačega in tujega turizma na Jesenicah in predvsem za to, da bodo sodelovali v akciji za polepšanje železarskih Jesenic.

Dober pridelek krmnih rastlin

Tr a je letos dozorela okoli 14 dni prej kakor prejšnja leta. Po izjavah kmetijcev in kmetijskih strokovnjakov bo letošnji pridelek sena in detelj za okoli 28 odstotkov večji od prejšnjih let. Če pri spravilu ne bo nagajalo vreme, bo letošnji pridelek sena in detelj tako po količini kakor po kakovosti zelo dober.

Priprave na VII. zlet planincev

Po vseh planinskih društvih so se pričele priprave za udeležbo na VII. zletu planincev Jugoslavije, ki bo na Zavižanu na Velebitu od 3. do 5. julija letos. Letošnji zlet bo hkrati posvečen 90-letnici prve planinske organizacije. Tega zleta se bo udeležilo tudi 300 planincev in planink iz Slovenije. Precejšen del teh bo odšlo z Gorenjske.

Šmarjetna naprodaj

KRANJ — Planinsko društvo je že pred desetimi leti na Šmarjetni gori pričelo graditi sodoben hotel, ker stari planinski dom ni več ustrezal vse večjemu obisku na tej priljubljeni postojanki. Ko so bili zgrajeni temelji, je gradnja zastala, medtem ko so jo pred dvema letoma spet nadaljevali. Doslej je hotel dobil končno podobo, vendar je društvu zmanjkalo denarja za notranjo ureditev in opremo, tako da objekt še sedaj ni odprt. Ker planinsko društvo najbrž ne bo moglo zbrati nadaljnjih potrebnih sredstev, se je zgradbo odločilo prodati. Kupec še ni znan, kot tudi še ne vemo, kdaj bodo gostom Šmarjetne odprli vrata novega hotela. Škoda, ki je nastala z zavlačevanjem gradnje, je vsekakor velika. Ne gre namreč čakati zato, da bi hotel odprli hkrati s predvideno novo žičnico na Šmarjetno, ker bi postojanka že dotlej lahko ustvarila lep dobiček. — Doslej je planinsko društvo v gradnjo vložilo okrog 120 milijonov dinarjev. Za dokončno ureditev z opremo vred pa je potrebno še kakih 60 milijonov dinarjev. — J.

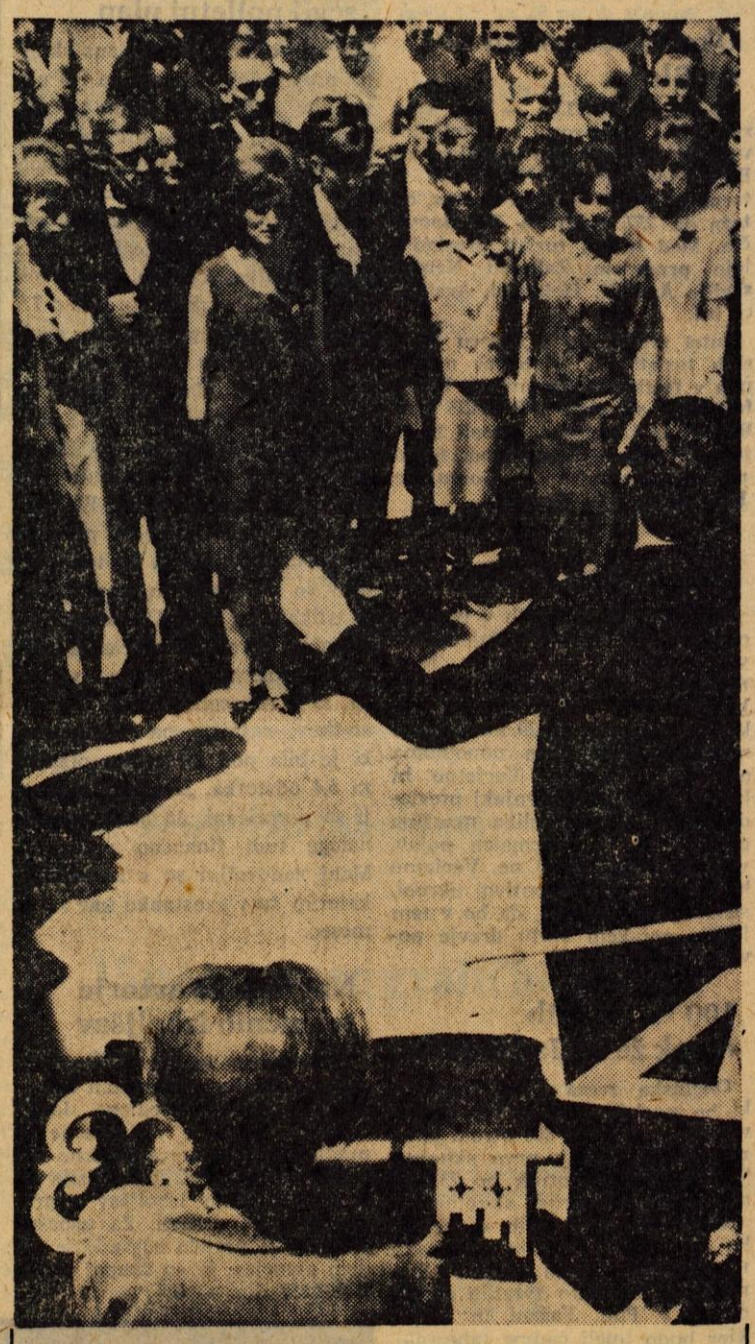

Ključ od četrošolskih vrat je velik in dragocen, zato je zanj vredno žrtvovati kakšen dinar več in požreti marsikatero pikro pripombo

Preobrazba vajenskih šol v poklicne šole

Pod tem naslovom smo v sredini številki ugotovili, da je nov sistem izobraževanja kadrov v poklicnih šolah proučen in, da so poizkusni oddelki pokazali, da smo na pravi poti. Vendar bomo s sodobnim načinom izobraževanja strokovnjakov ostali na sredi poti, če ne bodo tudi gospodarske organizacije, katerim šole z izobraževanjem delajo usluge, začele s sistematičnim delom.

S tem, da smo napravili najpreciznejše profile, da imamo do podrobnosti izdelane programe za praktično delo in teoretični pouk, s tem da je šola z njenimi teoretsko strokovnimi in pedagoškimi prijemi na najvišjem nivoju, ne bomo napravili ničesar, če bodo gospodarske organizacije pri tem procesu indiferentne in za fiziognomijo kadrov, ki jih potrebujejo, nezainresirane. Našim manjšim gospodarskim organizacijam naj bo za vzgled, kakšne napore vlagajo v vzgojo svojih kadrov Iskra in Sava v Kranju ter Železarna na Jesenicah.

Te imajo lastne šole, oziroma izobraževalne centre in izobrazijo na leto stotine novih proizvajalcev od poklicnega delavca pa tja do strokovnjakov s srednjo in višjo izobrazbo. Ta podjetja z lastnimi sredstvi vzdržujejo šole in centre za izobraževanje delavcev, v te namene vlagajo ogromna sredstva, poleg tega pa še štipendirajo dijake in študente na najrazličnejših izobraževalnih zavodih. Te delovne organizacije imajo dobro organizirano kadrovsko službo, ki vzporedno s proizvodnjo planira potrebne kadre za daljšo dobo vnaprej.

Le-to bi bilo mogoče tudi manjšim gospodarskim organizacijam. V manjših podjetjih naj bi kadrovsko politiko vodila oseba, ki je blizu direktorju, v proizvodnji pa naj bi za izobraževanje poklicnih delavcev in za usposabljanje delavcev za ozke profile odgovorjali ustrezni strokovnjaki — instruktorji. Ureditve teh dveh vprašanj, ki sta ključnega pomena, pa je sposobna vsaka, še tako majhna gospodarska organizacija, ki mora vedeti, kakšne kadre potrebuje. Ko sprejema mlade ljudi v delovno razmerje se mora istočasno zavedati, da imajo le-ti vso pravico do izobrazbe in do znanj, ki jih novi učni načrti predpisujejo. Nikakor ni prav, da jih v proizvodnji zaposlimo s takimi deli, od katerih nimajo nikakih koristi. Taka opravila (prinašanje malic, dela v dolgotrajni serijski proizvodnji ter opravljanje opravil, ki niso v nikaki zvezi s sistematiko izobraževanja) naj opravljajo kurirji in razni nekvalificirani delavci. Pa tudi mnenje, da vajencu lahko vsakdo ukazuje in ga izkorišča sodi v dobo cehovstva, ne pa v obdobje tehniške kulture, ko je učenec poklicne šole razporejen v šole druge stopnje. Start za njegovo izobraževanje v poklicni šoli je dovršena osemletka prav tako kot za gimnazijca ali tehnika te ali one smeri. Kakšna nesoglasja pri izobraževanju vajencev imamo ponekod, naj prikaže tale primer: v šolah jih izobražujejo učitelji in strokovnjaki z višjo in visoko izobrazbo, v nekaterih gospodarskih organizacijah pa priučeni delavci. Kaj more nuditi mlademu, radovednemu, perspektivnemu mladincu tak učni mojster? V najštevilnejših primerih tak učenec izgubi veselje do poklica, otopi ali celo razveljavi učno razmerje. Prav tu so tudi razlogi, da se pretežna večina mladine želi izobraževati na tehniških in njim sorodnih šolah za gospodarstvo in družbene službe. Ker poklicnih delavcev največ potrebujemo, je nujno, da to vprašanje uredimo. Uredili pa ga bomo le tako, da bodo tudi manjše gospodarske organizacije v svojih obratih poverile izobraževanje učencev za široke profile in delavcev za delovna mesta izkušenim praktikom, t. j. tehnikom in mojstrom z delovodsko šolo, ki imajo za to delo tudi veselje. Le v takem primeru bomo dosegli celovitost izobraževalnega sistema in le tako bomo vzgojili tak kader, ki ga bomo najbolj potrebovali.

Prosvetno kulturni in Gospodarski zbor SRS sta na svojih zadnjih sejah obravnavala prav te probleme in sta v zvezi s tem sprejela naslednji stališči:

— strokovne šole so del celotnega izobraževalnega sistema in je zato treba razen prizadevanj na področju strokovnega šolstva spodbuditi tudi druge oblike strokovnega izobraževanja, predvsem pa razviti in usposobiti centre za izobraževanje v delovnih organizacijah; pogoj za to sta perspektivna kadrovska politika in dobro organizirana kadrovska služba.

— sistemu izobrževanja učnih kadrov je treba posvetiti večjo pozornost in ga nenehno proučevati s tistimi institucijami, ki te kadre vzgajajo; za strokovnjake iz proizvodnje, ki se vključujejo v sistem strokovnega izobraževanja, je treba organizirati dopolnilno pedagoško izobraževanje.

Zavod za prosvetno-pedagoško službo v Kranju je že v marcu organiziral tridnevni tečaj za instruktorje v podjetjih, prav te dni pa je v teku drugi seminar, ki so se ga udeležili instruktorji iz vseh delovnih organizacij iz kovinske in elektrostroke. Rezultati prvega seminarja so vidni: instruktorji so se poglobili v snov, ki jo predpisujejo učni načrti za praktično delo in z učenci obravnavajo snov, ki jo programi predvidevajo za drugo leto učenja. Najboljše rezultate so dosegli v šolskih delavnicah Iskre v Železnikih, kjer instruktor zasleduje uspehe pri vsakem učencu za vsako znanje posebej. V delavnicah pa, katerih instruktorji se seminarja niso udeležili, opravljajo učenci še vedno le priložnostna opravila. Občinska skupščina v Kranju je bila v zvezi s tem informirana in je na seji, 28. maja, sprejela sklep:

Delovne organizacije naj organizirajo za učence poklicnih šol delovne kotičke (delavnice). Za dosego celovitosti učnega programa za praktično delo naj učence izobražuje instruktor, ki bo odgovoren, da se bo praktično delo izvajalo po programu. Zavod za prosvetno pedagoško službo bo za instruktorje praktičnega pouka pripravil posebne seminarje, ki naj se jih le-ti redno udeležujejo.

Zavod za prosvetno pedagoško službo v Kranju je že pripravil program za jesenski seminar, na katerem se bodo instruktorji pedagoško in strokovno izpopolnjevali. To pa je pogoj, da bo učnovzgojno delo v šoli in na delovišču najtesneje povezano, s tem pa bomo dosegli res ona znanja, ki jih predvidevajo novi profili in učni programi za ustrezne poklice. Od gospodarskih organizacij torej zavisi ali bo reforma izvedena ali ne, družbene službe pa so pripravljene in sposobne, da delovnim organizacijam pri njihovih spremljenjih strokovno pomagajo. — VILKO KUS

Veselimo se torej . . .

Tako so v teh dneh prepevali tudi naši maturantje v Kranju, na Jesenicah in v Škofji Loki. Razume se — po latinsko. Res je, da so si brez trohice žalosti pustili odvzeti latinščino, ta stari pojem učenosti, ampak Gaudeamus igitur, črni fraki z visokimi cilindri in tradicionalno posmehovanje »mlečnozobim in zelenim« naslednikom, to je nekaj čisto drugega. To je nekaj, brez česar maturantje ne bi bili tako pomembni kot so. A pomembni morajo biti, že zaradi svojega ugleda, ki ga je ob slovesu z gimnazije treba postaviti na trdne noge. In zato je prav, da so bili njihovi nagovori tretješolcem polni opominov in praktičnih nasvetov. V Kranju se je govor takole začel:

O selenava vsaki zhas
pomisli, kai ta osmi klass
je moral poterpeiti
komei, de je do tiga preshil,
de se te shule bi rešil,
nemu je bilo vmreiti . . .

TRIINSESTDESETA GENERACIJA

V Kranju bo letos 63. matura po vrsti in maturantje, ki se je bodo udeležili, imajo že marsikaj hudega za seboj. V začetku šolskega leta so bili namreč vzrok velikega razočaranja, saj so se v prvi ocenjevalni konferenci in ob polletju uvrstili med najslabše razrede na zavodu, med 11. in 15. mesto. V 3. redovalni konferenci so dojeli, da gre zelo zares in se je uspeh močno dvignil. Kljub temu približno desetina ne bo mogla k maturi v prvem roku.

Največ preglavic so jim delali predmeti: matematika, fizika, angleščina, nemščina in francoščina.

Slabo mnenje, ki jih je spremljalo preko leta, so močno popravili s svojimi maturitetnimi nalogami, ki so, povprečno vzeto, dobre. Če upoštevamo, da so se dijaki v njih pogosto lotevali snovi, ki presega meje gimnazijske učenosti, jih je treba še toliko bolj pohvaliti.

Zaradi pogostih sprememb pri maturah je vsaka izmed generacij nekoliko na boljšem ali pa nekoliko na slabšem pred tisto, ki je bila pred njo in pred tisto, ki ji bo sledila. Letošnja matura: naloga in njen zagovor, pismena naloga iz slovenščine, ustni izpit iz predmeta, iz katerega je naloga. Predvidevanja za prihodnje leto: naloga, zagovor in izpita iz predmeta, iz katerega je naloga in iz predmeta iz nasprotnega predmetnega področja, pismena naloga iz slovenščine.

KAM SEDAJ

Ljuba Debeljak iz Križev in Marjeta Robas iz Cerkelj bi radi študirali germanistiko. To sta dokazali tudi z nalogami, ki sta jih napisali v angleščini in v njih obravnavali zahtevni temi »Socialne razmere v delu Johna Steinbecka« in »Položaj žene v delih Pearl Buck«. Pričakujeta pa še vrsto težav. Štipendije za germanistiko so silno redka stvar, obeta se jima vozarjenje v Ljubljano, v čas za učenje se Ljubi zajeda delo pri Partizanu, Marjeti pa pomoč v gospodinjstvu . . .

Njun sošolec Vladimir Smerkolj je nekoliko večji optimist. navdušil se je za medicino, štipendije, pravi, zaenkrat ne bo iskal, če bo potrebno bo stanoval pri sorodnikih v Ljubljani in sprijaznil se je že s tem, da ga odslej nihče več ne bo priganjal k učenju, ampak bo navezan na lastno pobudo.

In ostali izmed 84 kranjskih absolventov gimnazije? Anketa zavoda za zaposlovanje delavcev Kranj je v veliki meri osvetlila njihove namene in skrbi (brez katerih je menda le desetina anketiranih).

Največ jih namerava študirati pravo, kemijo ter jezike in literaturo, saj se je za vsako izmed teh področij odločilo po 8 maturantov. S šestimi »glasovi« sledita ekonomija in stomatologija, s tremi zgodovina, turizem, in višja šola za medicinske sestre, z dvema glasba, agronomija, strojništvo, gradbeništvo in medicina, s po enim kranjskim brucem pa naj bi se zadovoljili: arhitektura, filozofija, elektrotehnika, fizika, upodabljajoča umetnost, letalska akademija, matematika, biologija, fizioterapija, psihologija, sociologija, farmacija, geologija, šola za socialne delavce in gospodinjska šola. En fant in eno dekle nameravata takoj v službo, devet se jih pa še ni odločilo.

Slednje je verjetno v prid trditvi, da je na gimnaziji precej dijakov, ki se po osemletki niso mogli opredeliti za poklic. Trinajst dijakov je v anketi celo izjavilo, da jim je žal štiriletnega šolanja na gimnaziji — »ker bi drugje prej prišel do zaslužka,« — »ker bom po gimnaziji težko dobila primerno zaposlitev«, — »ker sem si želela poklic, ki so mi ga ubranili« itd.

PLANIRANE TEŽAVE

Ali trditev o brezskrbni mladosti še drži? Verjetno prav do tolikšne meje kot je vedno držala. Devet desetin kranjskih dijakov namreč skrbi, kako bo pri študiju na višjih ali visokih šolah premagovala razne težave. Precej več kot polovica dijakov pričakuje denarne težave. Dve tretjini nimata izgledov, da bi lahko dobili stanovanje v Ljubljani in jih skrbi, kako bodo premagovali vsakodnevno vožnjo, posebno z vlakom in njegovimi slabimi zvezami. Manj kot petina se boji, da njene sposobnosti ne bodo kos zahtevam izbranega študija.

Pa maturantje so kljub temu veseli. Tudi pri »žalnem« sprevodu, ko so si nadeli slovesne obleke in žalostne obraze (kot se spodobi) so bili veseli. Tega niso mogli skriti niti tisti na Jesenicah, niti oni v Kranju ali v Škofji Loki.

GAUDEAMUS IGITUR NA JESENICAH

Sobota. Kmalu po deseti uri je krenil žalni sprevod od gimnazije do Plavža in nazaj. Za krsto, ki jo je to pot vozil osel, je korakalo 46 črno oblečenih četrtošolk in četrtošolcev, ki so prepevali Gaudeamus igitur in tradicionalne litanije. Za njimi je šlo okoli 100 tretješolcev. Že nekaj let jeseniški maturantje niso bili tako slovesni. Skrbno pripravljen program ob predaji ključa v katerem niso prizanesli niti tretješolcem niti profesorjem, je bil zaradi vsebinske pomembnosti ozvočen. Za ključ so dobili 15 tisoč dinarjev, toda ček je bil zabetoniran med jajci v posebni posodi, ki so jo morali z macolo razbiti. Še ena nepredvidena težava več! — U. S.

Po festivalu na Bledu

Srečanje evropskega in ameriškega jazza

Peti jugoslovanski jazz festival je pri kraju. Letos so se za razliko od dosedanje prakse, pomerili izbrani domači in odlični jazz glasbeniki le na treh festivalnih koncertih namesto na štirih. Letošnji festival je imel po izrazito močni mednarodni udeležbi poseben značaj. Po številu sodelujočih ansamblov: 7 domačih in kar 9 tujih, bi ga skorajda bolj upravičeno imenovali mednarodni jazz festival kot jugoslovanski. In kvaliteta? Udeležba slovitega Modern jazz quarteta iz ZDA pod vodstvom Johna Lewisa je močno povzdignila vrednost prireditve. Organizatorji pa so dosegli svoj namen; od nekdanje bolj množične udeležbe sodelujočih na prejšnjih festivalih — letošnja po kvaliteti prekaša vse. Poleg omenjenega ameriškega ansambla smo lahko poslušali še vrsto drugih domačih in zlasti tujih jazz interpretov ter zborov.

Prvi dan je minil v znamenju domače jazz interpretacije. Nastopili so že znani orkestri, med njimi koncertni zbor Tomice Simoviča iz Zagreba, jazz kvartet Zagreb, jazz orkester RT Beograd z vokalnim kvartetom, oktet Janeza Gregorca iz Ljubljane in švedski Eje Thelin Quintet. Najbolj je poživel razpoloženje tega dne beograjski veliki jazz orkester Vojislava Simića, navdušil pa je tudi odlični švedski kvintet mladih mojstrov. Drugi večer je bil izrazito mednarodnega značaja, saj so nastopili kar štirje tuji in le en domač orkester. Prijeten in zanimiv je bil uvod v prireditev z nastopom Švicarjev, članov Metronom quinteta iz Züricha. Madžarski jazz trio iz Budimpešte je pokazal odlično improvizacijo. Najboljši je bil nedvomno basist Aladar Pege. V kratkem pogovoru po koncertu je povedal, da se poklicno ukvarja z glasbo. Igrati je začel s 14. leti. Na Bled je prispel neposredno iz Frankfurta, z nemškega jazz festivala. Danski violinist Švend Asmussen je nastopil v spremljavi zagrebškega jazz kvarteta. Asmussen je eden prvih evropskih jazzistov; tudi na Bledu je pokazal, da je velik mojster. Enaka ugotovitev velja tudi za Francoza Michela Hanusserja, ki se je na blejskem festivalu predstavil letos v družbi z Jacky Samšonom in Taddy Martinom. Igral je na vibrafonu. V Franciji že najmanj 7 let velja za najboljšega vibrafonista. Edini domač ansambel na drugem večeru je bil Plesni orkester RT Zagreb pod vodstvom Miljenka Prohaska. Predstavil se je večinoma s skladbami domačih avtorjev.

Višek letošnje prireditve je pomenil nastop Modern jazz kvarteta iz ZDA. To pot sta se pravzaprav prvikrat srečala na blejskem festivalu evropski ter ameriški jazz. Že vsak povprečen gledalec je lahko opazil razlike v interpretaciji. Z izvajanjem vseh petih skladb so Američani pokazali, da uživajo v svetu zasluženi sloves. Njihova interpretacija je izredno melodiozna in prefinjena, odlikuje jo čudovita skladnost ter enovitost, ki združuje v sebi že elemente klasične glasbe. Ta moderna glasba je močno izpovedna, toda govori brez pretirane zunanje teatralike in bučnega hrupa, kot je to v navadi pri povprečnih ansamblih. Vodja zbora John Lewis je sicer že star znanec blejskih festivalov, v celoti pa se je njegov ansambel predstavil na Bledu prvikrat. Za vse udeležence sobotnega večera je bil nastop ameriških umetnikov lepo doživetje. Ta večer so nastopili tudi Čehi in Poljaki, festival pa je zaključil berlinski Spree City Stompers orkester z improvizirano skladbo, ki so ji dali priložnostni naslov Blues Triglav.

Z umetniške kakor tudi z organizacijske plati je letošnja prireditev zelo uspela, saj so ji izrekle priznanje nekatere vidne osebnosti. Udeležba je bila kar zadovoljiva, saj je bila zadnji večer velika dvorana polna obiskovalcev. Navzlic temu ugotavljamo, da to vrste moderne glasbe čislajo in pospešujejo le redki glasbeni krogi, medtem ko širše plasti ljudstva ne kažejo zanimanja zanjo. — J. B.

Poklicno gledališče v Kranju?

Na eni izmed zadnjih sej Izvršnega odbora socialistične zveze v Kranju so govorili o problematiki gledališke dejavnosti v Kranju. Med drugim so tudi ugotovili, da bivše poklicno Prešernovo gledališče ni zadostilo svojemu namenu kot kulturna institucija, zato so ga leta 1958. ukinili. Od tedaj naprej je to gledališče delovalo kot amatersko v okviru kranjske SVOBODE.

Posebna komisija, ki je analizirala delo tega gledališča, je med drugim ugotovila, da sedanje gledališče s svojim delom ne opravičuje sredstev, ki jih dobi za svojo dejavnost. Zato je bila mnenja, da je treba nujno preiti na drugo obliko delovanja gledališča. Nasproti temu so sorodne kulturne institucije v Kranju, kot so Osrednja knjižnica, Gorenjski muzej, Glasbena šola itd., dosegle vidne uspehe. To je tudi komisijo vodilo na idejo, da bi bila rešitev za izboljšanje gledališke dejavnosti v Kranju prav USTANOVITEV POKLICNEGA GLEDALIŠČA. Komisija je tudi že pripravila konkreten predlog o ustanovitvi poklicnega, oziroma polpoklicnega gledališča.

Na tem sestanku so ugotovili pomembnost ustanovitve poklicnega gledališča v Kranju, vendar so bili za postopno prehajanje v poklicno gledališče zaradi sredstev, ki pa jih trenutno ni na razpolago. Predstavniki vseh organizacij so se tudi strinjali, da za začetek namesti ustreznega umetniškega vodjo, ki bi bil hkrati tudi direktor gledališča in bi postopoma pritegoval umetniški in tehnični kader.

ZNOVA AKTUALNO

Vsi prisotni na omenjenem sestanku so tudi menili, da se o umestnosti ustanovitve poklicnega gledališča v Kranju izjasnijo tudi vse zainteresirane organizacije in predvsem občani. Za poklicno gledališče bi trenutno potrebovali 40 do 50 milijonov dinarjev, ki pa jih letos še ni mogoče dobiti. Prav tolikšno vsoto bi potrebovali tudi za popravilo poslopja Prešernovega gledališča v Kranju, da bi lahko ustrezalo svojemu namenu.

Komisija, ki je predlagala ustanovitev poklicnega gledališča v Kranju meni, da bi bilo potrebno, preden bi karkoli ukrepali o dokončni ustanovitvi poklicnega gledališča, razviti široko in temeljito razpravo. Prav tako bi bilo morda umestno organizirati razpravo z nekaterimi vidnejšimi predstavniki kulturnega življenja v republiki, kjer naj bi na široko razpravljali o potrebi po gledališču v Kranju in predvsem o njegovi perspektivi.

- n. i. č.

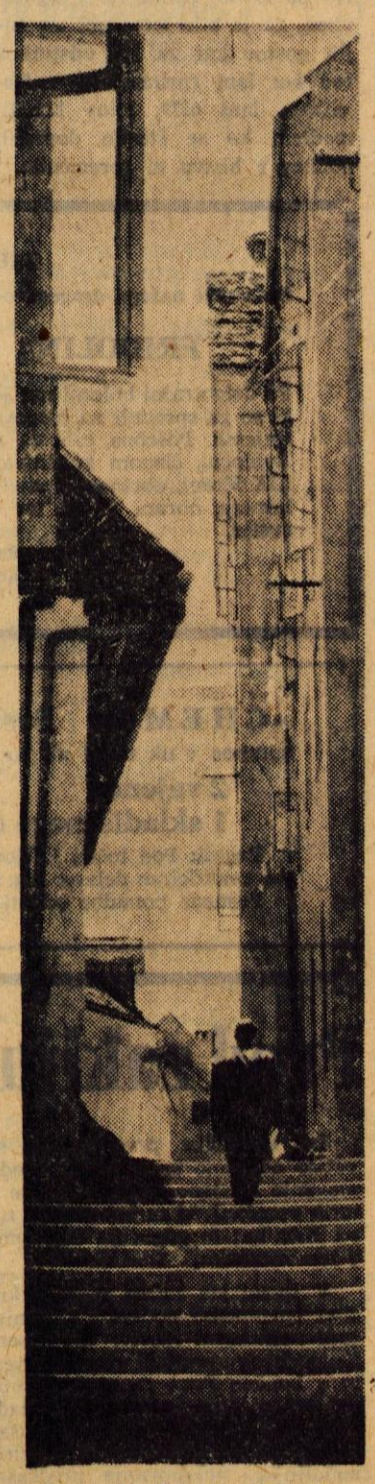

Stara škofjeloška arhitektura
Foto: F. Perdan

FILMI KI JIH GLEDAMO

ROKE GOR

ital. fran. film

režija Georgio Bianci
igrajo Renato Rascel
Edi Conatantin

Že skoraj groteskni humor R. Rascela je najzanimivejša stvaritev tega italijanskega komika. Svoj zgovorni lik imenitno izkorišča kot nasprotje in dopolnilo partnerja, vendar samo v svrho neustvarjalne situacijske komike. Zlasti film Roke gor je že v zasnovi tako povprečen, da ne dopušča veliko svetlih trenutkov. Je bolj (skromna) ekshibicija domislic, varianta zabavne kriminalke, kot pa izpoved. Odsotnost umetniške izpovedi sicer ne izključuje oblikovne dovršenosti, a tudi to v delu pogrešamo. Torej so avtorji zamudili priliko, da se njihovo delo če ne kot umetnina, uveljavi vsaj kot film.

NK

CENTRAL

gostinsko in trgovsko podjetje Kranj
razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **kuharico**
za hotel GRAD HRIB Preddvor
2. **točajko**
za restavracijo PARK Kranj
3. **več natakaric (jev)**
4. **več vajencev**
za natakarje in kuharje

Nastop službe takoj.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Interesenti naj se osebno zglase vsak dan od 7. do 9. ure na upravi podjetja.

Pogovor z Ivanom Janom, pisateljem in urednikom

NOB spodbuja ljudi k izpovedi

Pisatelj Ivan Jan je po svojem ustvarjalnem delu že precej znan širši slovenski javnosti, nekdanji borci pa ga poznajo kot enega prvih partizanov na Gorenjskem, kot komisarja in aktivista.

Rojen je na Rečici pri Bledu 1921. leta. Sprva je bil delavec v Železarni na Jesenicah, kjer je navezal stike z naprednim delavskim gibanjem. Narodnoosvobodilnemu gibanju se je pridružil že v letu 1941. Svoja bogata osebna doživetja je sprva opisoval v črticah, 1956. leta pa je izšlo prvo njegovo delo »Med gorenjskimi partizani.« Leta 1961 je izdal drugo knjigo, zbirko črtic »Izpolnjena beseda.« V počastitev 20-letnice vstaje je tega leta izšla tudi knjiga »Dražgoše«, lani pa nova zbirka črtic »Skozi zasede«. Ivan Jan opisuje doživeto, prepričljivo in prijetno. Najboljši je v črticah in v dokumentarnem delu. Pri RTV Ljubljana ureja oddajo »Še pomnite, tovariši.«

Kot prvoborca na Gorenjskem, književnika in pomembnega sodobnega ustvarjalca ter družbenega delavca, smo ga naprosili za razgovor o aktualnem družbenem dogajanju.

● Redna nedeljska oddaja »Še pomnite, tovariši« je med številnimi poslušalci zelo priljubljena. Ali, kot njen urednik, lahko poveste nekaj o zgodovini teh oddaj in o tem, kakšen je njihov namen?

— Začela se je nekako pred sedmimi, osmimi leti. Bila je ob torkih zvečer in je trajala skromnih 15 minut. Trdili so, da je slabo zaledje, da manjka materiala, sodelavcev in podobno. Ko sem pričel z delom, so mi naročili, naj jo skušam voditi tako, kot bi jo kak njen povprečen poslušalec. Vse skupaj se je začelo le z nekaj listi spominov. Po nekaj mesecih pa se je nabralo toliko sodelavcev, da se je vsebina oddaje naglo zboljšala, oživela in spet rodila nove prispevke. Ljudje so pokazali, da je ta zvrst podajanja snovi iz NOB še neizčrpana in da nam še vedno vliva moralnih moči za premagovanje težav, ki jih prinaša vsakodnevno delo in tudi hudi problemi. A to ni bilo vse: radijsko vodstvo je prisluhnilo temu utripu in ji hkrati dalo na razpolago najelitnejši čas, kot se to imenuje po »radijsko« — t. j. nedeljo dopoldne.

Vsebina takih oddaj in takega pisanja ne razvija le narodni in socialni ponos, ne oživlja le našega najpomembnejšega zgodovinskega obdobja, temveč nas hkrati opominja na ostanke fašizma, na njegove poskuse povampirjevanja, obtožuje napadalne vojne, prispeva k utrjevanju miru in mlade rodove pomaga učiti, kaj in kako bi kazalo uporabiti vzore in nauke iz posameznih dejanj v NOB, če bi morda le spet prišlo do kakšne nesreče!

● Gorenjski bralci vas poznajo po številnih črticah in zgodbah, zlasti pa po knjigi »Med gorenjskimi partizani«. Ali lahko poveste nekaj o svojih pisateljskih začetkih, in to, kaj vas spodbuja k besednemu oblikovanju partizanskega življenja?

— Odgovoriti na tako vprašanje je že nekoliko indiskretna zadeva. Imenovana knjiga je bila namreč moj prvenec. Pisana je še okorno, v glavnem pa tako, kot sem vojno doživljal, ne da bi imel pri tem namen povedati vse o gorenjskem partizanstvu. To je bilo tudi nemogoče, ker sem bil v letih pisanja in pripravljanja še v JLA in mi niso bili dostopni ne dokumenti in ne ljudje, ki so živeli tu. Prav ta knjiga je bila moj najboljši učitelj, kajti ob njej in tudi pozneje, sem se moral srečati s številnimi vprašanji ter jih nekako reševati in poglabljati. Vedno sem namreč hotel ustvariti nekaj duhovnega, nekaj, kar bi za vselej osvetlilo in osvetljevalo naš najtežji čas, naše umiranje, naše dvome, naš strah, prelivanje krvi, negotovost, napore in trpljenje. No, in zdaj, po tolikih letih, je ta knjiga hkrati tudi osnova za nova dela, za nove ideje, ki bi jih rad oblikoval na višji ravni. Prav iz istih razlogov so nastale tudi ostale črtice, nastale so »Dražgoše« in vse ostalo.

● Osvobodilni boj in ljudska revolucija sta najdragocenejši vrednoti, na katerih pravzaprav tudi sloni celotna današnja družbena ureditev. Kaj sodite o prizadevanjih organizacij ZB, šol, zavodov za spomeniško varstvo in sorodnih ustanov, ki skrbijo za oživljanje tradicij NOB?

— To vprašanje zajema dokaj široko problematiko, ki postaja vse aktualnejša zato, ker — če se grobo izrazim — nam je v nekem smislu ušlo izpod rok še nekaj povojnih generacij, ki nimajo prave, niti ne približno ponolne podobe naše revolucije. Muzeji NOB, razni inštituti in podobni zavodi imajo presenetljivo veliko različnega materiala, ki pa, žal, ni znan širokim množicam in še ni zadosti izkoriščen. Premalo imamo primernih čtiv in učbenikov, ki bi mladim rodovom približevali NOB in njene vzroke in posledice take, kot so bile. Razne proslave, pripovedovanja starih borcev in podobno, vse to je premalo in na vse prenizki pedagoški stopnji, da bi moglo napolniti vrzel, ki jo čutimo že nekaj časa. Verjetno ste opazili, da pri vsem tem govorim le o mladih ljudeh, za mlade ljudi, in to ni naključje: vse, kar govorimo, delamo in pišemo, sodi v vzgojno področje. Zato moramo vse to prilagoditi potrebam mladih generacij. S tem delo na tem področju ni obrnjeno nazaj, temveč živi in bo, oplojeno seveda, živelo v naših zanamcih naprej.

»ELEKTROTEHNA«

trgovsko, uvozno in izvozno podjetje z elektrotehničnim materialom
LJUBLJANA, PARMOVA 33

sprejme v UK 2 VAJENCA za prodajalno v Kranju

Pogoji:

Uspešno dokončana osemletka. Zaželjeni moški.
Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja.

BELEŽKA

ZGLEDEN PRIMER

ŠKOFJA LOKA, 9. junija — Iz Ljubljane proti Kranju in Škofji Loki odpelje vsako jutro precej avtobusov, skoraj vsakih 15 minut. Ti so največkrat, posebej ob ponedeljkih, precej polni in mnogi potniki stoje.

Zato dogodek, ki se je pripetil na avtobusu, ki je odpeljal v ponedeljek iz Ljubljane ob 7. uri zjutraj proti Škofji Loki na svoji redni progi gotovo zasluži posebno pozornost. Med večino starejšimi potniki sta sedeli v avtobusu tudi dve mladi dekleti. V Retečah je vstopila v avtobus starejša ženica. Brž se je ena od deklet dvignila in ji odstopila svoj sedež. V Godešiču je vstopil možakar srednjih let z berglio. Torej, bil je invalid. Po zgledu prve, je tudi drugo dekle brž odstopilo mesto invalidu. Obe dekleti sta na ostale potnike v avtobusu naredili zelo prijeten vtis.

Zakaj smo to zapisali?

Prav gotovo kar tako ne! Odkriti bodimo, takih primerov se v naših prepolnih avtobusih in prav tako v vlakih sedaj, ko precej ljudi potuje, kaj malo zgodi. To še posebej leti na fante, ki se kaj neradi »spomnijo«, da bi odstopili mesto starejšemu in še celo invalidu.

M. Ž.

Čeprav podjetje Transturist iz Škofje Loke razpolaga z raznovrstnimi prevoznimi sredstvi, vsak dan lahko vidimo, kako njihovi delavci prinašajo v delavnice malico kar na palici. V drugih podjetjih so vprašanje dostave malic rešili drugače, čeprav so imeli za to manj možnosti!

Besničani o ukinitvi vlakov

Glas BRALCEV

Zbor volivcev v Besnici je ugotovil, da je železniško transportno podjetje na postajališču Besnica ukinilo postajanje šestih vlakov. Ta ukinitev je bila izvedena brez predhodnega posvetovanja s krajevnimi organi tukajšnjega področja. Železniška uprava se sklicuje na to, da je bila ukinitev vlakov izvedena sporazumno z občinsko skupščino Kranj.

Potreba in želja po železniškem postajališču v Besnici se je v teh krajih pojavila že pred 50 leti, uresničila pa se je šele po osvoboditvi. Prebivalci so železniško postajo zgradili z lastnimi sredstvi in prostovoljnim delom. Na železniško postajališče Besnica gravitirajo kraji: Zg. Besnica (z ukinitvijo žel. postaje Šent Jošt bo prišel v poštev tudi večji del Sp. Besnice) Njivica, Nemilje, Podblica, Jamnik s področja krajevnih skupnosti Besnica in Podblica ter kraji Dražgoše, Lajše in Zabrekve iz občine Železniki. Delno uporabljajo postajališče tudi prebivalci Poljšice pri Podnartu.

Kraji s področja KS Besnica in Podblica imajo skupaj nad 230 hiš in nad 800 prebivalcev. Razen obeh Besnic je prebivalstvo navedenih krajev povečini kmetsko.

Z novim voznim redom vozi prvi vlak, ki postaja na železniškem postajališču Besnica, proti Jesenicam ob 4. uri zjutraj. Če bo hotel kdo iz teh oddaljenejših vasi na Gorenjsko, bo še pred drugo uro zjutraj. Če pa se ne bo mogel vrniti z vlakom, ki odhaja z Jesenic pred 14. uro, se bo mogel z vlakom vrniti šele naslednji dan. Prav tako se ne bo mogel vrniti isti dan, kdor bo z Gorenjske hotel obiskati Besnico ali okolico, ker se vlak vrača že nekaj čez 12. uro, potem pa do naslednjega jutra ne bo vlaka. Podoben položaj bo za potovanje proti Ljubljani. Če boš šel iz Ljubljane z vlakom že kmalu po 11. uri, ne bo vlaka celih 24 ur (to je opoldne drugega dne). Obiskovalci šol v Kranju ali Ljubljani (razen osemletkarjev) se ne morejo vračati popoldne. Dostikrat imajo popoldanski pouk (najmanj dvakrat tedensko) in nimajo nobene zveze za domov. Čakati bodo morali večerni avtobus v Kranju ali pa jo mahniti peš osem ali celo dvanajst kilometrov. Če bodo lahko uporabili avtobus, jim bo to podražilo šolanje, ker bodo poleg mesečne karte za vlak morali plačevati še avtobus ali v celoti avtobus.

Lahko bi naštevali še dovolj konkretnih primerov, ki potrjujejo težave, ki jih je tukajšnjemu prebivalstvu prinesla ukinitev vlakov. Te nevšečnosti prav gotovo odtehtajo škodo, ki jo ima železniško podjetje z »nerentabilnostjo« železniškega postajališča Besnica. Vse te nevšečnosti pa se z uvedbo avtobusov — kot navaja odgovor občinske skupščine, ne dajo odpraviti, niti če bi med Zg. Besnico in Podnartom obstajala avtobusna zveza, katere pa še ni.

Tone Tomašević, Zg. Besnica

Vse več tujih turistov

Turistični promet je bil v prvem mesecu predsezone zelo ugoden. To priča število nočitev, katerih so v minulem mesecu zabeležili na Bledu kar veliko. Če primerjamo število nočitev s stanjem v lanskem maju, je rezultat zelo zadovoljiv: Maja 1963 so zabeležili na Bledu vsega 23.000 nočitev, letos pa 29.310. Zanimiva je ugotovitev, da je bilo letos nočitev tujih gostov kar za 100 odstotkov več kot lani (primerjava v številkah: lani 6279, letos 12.520), medtem ko se število domačih nočitev v bistvu ni spremenilo.

Delegacija italijanske socialistične stranke v Radovljici in na Bledu

Predsednik občinskega odbora SZDL Radovljica Ljubo Meglič je v petek, 5. junija sprejel sedemčlansko delegacijo italijanske socialistične stranke. Ob tej priložnosti so se italijanski gostje pogovarjali s predstavniki občine in družbenih organzacij: Francem Jeretom, Jožetom Vidicem in Ljubom Megličem o vlogi SZDL v našem komunalnem sistemu, o šolstvu in zdravstvu ter o drugih vprašanjih. Radovljiški gostitelji so zadržali goste ves dan ter jim pokazali muzej talcev in grobišče v Begunjah ter Bled in Bohinj. Popoldne so se odpeljali na Pokljuko. Srečanje je bilo plodno in prisrčno.

Nov način si utira pot

Občinska skupščina Radovljica je s posebnim odlokom, ki ga je sprejela na zadnji seji, določila, katere so ceste 4. reda, ki spadajo v pristojnost občine oziroma krajevnih skupnosti. V občini je 45 takšnih cest, merijo pa okoli 115 km.

Pri urejanju občinskih cest navadno nastopajo precejšnje težave, to pa zlasti še, ker primanjkuje denarja za ta namen. V radovljiški občini je vzdrževanje teh cest urejeno tako, da zanje skrbijo krajevne skupnosti, ki sklepajo s komunalnimi podjetji pogodbe za potrebna komunalna dela in popravila. Sicer pa si takšna praksa šele utira pot. Pokazalo se je, da bo način urejanja komunalnih zadev primeren le, če bodo sveti KS ali krajevni odbori sami planirali najnujnejša dela ter popravila in samoiniciativno urejali in skrbeli za vzdrževanje objektov in naprav, ki sodijo v njihovo pristojnost. Za vso komunalno dejavnost ter za ceste imajo v občini letos na razpolago le 80 milijonov dinarjev — J. B.

Osebni dohodki rastejo

V 41. številki »Glasa« je bil objavljen komentar pod naslovom »Osebni dohodki rastejo«. V tem sestavku pisec tudi navaja, da je celotna tekstilna industrija kranjske občine povečala povprečne osebne dohodke v marcu letos v primerjavi s povprečnimi osebnimi dohodki lani za 9 odstotkov (od 30.326 dinarjev na 33.051 dinarjev). Ker predstavlja ta podatek znatno najnižji osebni dohodek v celotni industriji občine, želimo informirati javnost o višini osebnih dohodkov v podjetju Industrije bombažnih izdelkov Kranj.

Za leto 1963 znaša povprečje dohodkov 32.596 dinarjev, v marcu 1964 je znašal povprečni osebni dohodek po podatkih, s katerimi je razpolagala občina 38.451 dinarjev, kar je 17,9 odstotka več kot lani. Z izplačilom razlike po obračunu prvega tromesečja, znaša povprečje izplačanih osebnih dohodkov v prvih štirih mesecih letos 42.667 dinarjev, kar je za 30,9 odstotka več kot lani. Osebni dohodki izpod 25.000 dinarjev so v celoti odpravljeni.

Razmeroma velik porast osebnih dohodkov v prvih štirih mesecih letos je omogočila znatno povečana produktivnost (porast vrednostne proizvodnje v odnosu na isto obdobje lani za 38 odstotkov), kot neposreden rezultat naporov delovne skupnosti v osebnem prizadevanju posameznika, boljši organizaciji dela, odkrivanju rezerv, predvsem pa specializirane in v veliki meri avtomatizirane proizvodnje.

Delovna skupnost podjetja IBI išče pri uresničevanju svojih nalog ustrezne rešitve predvsem v podjetju, manj pa izven podjetja, kar se v zadnjem času marsikje opaža. Tak način dela je podjetju garancija, da bo doseglo take ekonomske rezultate, ki bodo najrealnejša materialna osnova za nadaljnji razvoj in modernizacijo podjetja, posebej še za pospešeni dvig življenjske ravni vseh delavcev.

MIRAN ŠTEFE

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

FRIDOLINA MARTINJAKA

Po dolgotrajni bolezni nas je zapustil naš dragi oče. Vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala požrtvovalnemu zdravniku dr. Bohincu,, članom kolektiva Gorenjske oblačilnice Kranj, LIK Kranj, obrtnega podjetja Cerklje in članom kolektiva lesnega obrata Grad, ter vsem sosedom za podarjeno cvetje.

Žalujoči: žena Ivanka, sinovi in hčerka

»CHEMO« Poslovalnica Kranj

sprejme v uk takoj ali po dogovoru

2 vajenca
1 skladiščnega delavca

Pogoji: Pod točko 1. Končana osemletka, pod točko 2. Pol kvalificiran delavec trg. stroke oz. s prakso v skladišču
Pismene ponudbe oddati v poslovalnici

Čeprav se glavna poletna sezona še ni pričela, je za vse, ki se na Bledu ukvarjajo s turizmom in turisti že dovolj dela

Pred zaključkom nogometnega prvenstva Gorenjske

Do zaključka prvenstva v sezoni 1963/64 je ostalo odigrano še eno kolo. Toda preden bo tekmovanje končano, je prav, da se dotaknemo nekaterih vprašanj, ki nujno terjajo tudi javne odgovore. Kdo naj te odgovore da, bom skušal prikazati v tem sestavku.

V jeseni sta začela redno tekmovanje v prvenstvu nogometne podzveze Gorenjske v članski ligi tudi nogometni moštvi NK Jesenice in NK Bled. Ko je letos spomladi stopilo prvenstvo v drugi del in v končno fazo, pa med tekmujočimi moštvi ni več teh moštev (pa tudi ne mladinskih in pionirskih) z Jesenic in Bleda. Vprašamo se, zakaj so ta moštva končala prvenstvo oziroma odstopila od nadaljnjega tekmovanja predčasno? Te odgovore nam lahko dajo najprej odgovorni funkcionarji teh klubov (ki bi zadevo zaradi športnega odnosa do drugih, v prvenstvu sodelujočih moštev, morali tudi javno pojasniti, ne pa le v 2-3 vrsticah o »odstopu« obvestiti le tekmovalno komisijo podzveze, ki tekmovanje vodi), v drugi vrsti pa bi se morali nad takimi postopki zamisliti, zavzeti svoja stališča in dati odgovor predvsem občinski zvezi za telesno kuturo na Jesenicah in v Radovljici, ki sta dolžni skrbeti za pravilen razvoj vseh športnih dejavnosti, pa tudi nogometa, na svojem območju oziroma usmerjati svoje organizacije v tovarniške, športne odnose do drugih športnih društev in kolektivov!

Kje so vzroki, da Jesenice, poleg Kranja najmočnejše industrijsko središče Gorenjske, nimajo v prvenstvenem tekmovanju v gorenjskih nogometnih ligah niti članskega niti mladinskega niti pionirskega moštva? Tradicija nogometa je v železarskih in delavskih Jesenicah stara. Nogomet (dokaj kvaliteten) so na Jesenicah igrali tudi po osvoboditvi. Sedaj pa naenkrat nobene aktivnosti v tej športni panogi. Ali je res glavni vzrok »pomanjkanje delavoljnih funkcionarjev?« S tem argumentom »prepričevati« ostale klube in športno občinstvo je neopravičljivo. Ali se res na Jesenicah za vodstvo nogometnega kluba ne more med več tisočimi najti nekaj funkcionarjev, pripravljenih in sposobnih za delo in vodstvo nogometa, če vemo, da živi tam se precejšnje število prejšnjih marljivih nogometnih tekmovalcev in funkcionarjev? Odgovor bi moral dati predvsem tudi odbor Centralnega športnega društva Jesenice, mogoče tudi mladinska organizacija, ali pa celo sindikat Železarne.

V 12. kolu, dne 19. aprila t. l., so nogometaši Jesenic zadnjikrat nastopili v prvenstveni tekmi letošnjega prvenstva, in to v Naklem. V moštvu so tega dne igrali, kakor tudi v prejšnjih tekmah, složno igralci — jeseniški domačini z igralci iz drugih republik naše domovine, ki delajo in živijo na Jesenicah. Moštvo je v tej zadnji tekmi zapustilo zelo dober vtis se požrtvovalno in športno borilo ter doseglo razveseljiv rezultat 1:1 v tekmi z domačim moštvom, ki je sicer jeseni v tekmi na Jesenicah zmagalo. Spremljajoči funkcionarji in simpatizerji nogometa z Jesenic ((moštvo je namreč dopotovalo v Naklo s posebnim avtobusom) so zagotavljali, da se stanje v klubu v odnosu na prejšnja leta vidno izboljšuje, da so funkcije prevzeli zopet nekateri prejšnji funkcionarji in da bo jeseniški nogomet stopil spet odločneje naprej. Štiri dni po tekmi je bil Partizan Naklo obveščen, da je NK Jesenice pismeno sporočil odstop od nadaljnjega tekmovanja in da se vsi v spomladanskih tekmah doseženi rezultati, klubom, ki so igrali prvenstvene povratne tekme z Jesenicami, razveljavijo in ne upoštevajo v prvenstveni lestvici. Seveda to ni bistveno vprašanje. Oškodovani so bili s tem postopkom klubi in športno občinstvo krajev, kamor bi morali priti v spomladanskem delu odigrati povratne tekme jeseniški nogometaši. Toda še več je izgubilo s tem športno občinstvo in nogometni simpatizerji Jesenic, ker so odpadle tudi vse preostale nogometne tekme na domačem igrišču na Jesenicah. Posebej pa je to moral biti udarec za igralce jeseniškega moštva, ki so predvsem mladi in željni nogometa, kar so na igriščih tudi dokazovali. To je največja izguba in za tak postopek bi moral nekdo odgovarjati, ali pa ga s prepričljivejšimi argumenti utemeljevati.

V nedeljo, 31. maja, je bilo odigrano I. kolo kupa SFRJ (za pokal maršala Tita) v gorenjski nogometni podzvezi. V tem najmnožičnejšem nogometnem tekmovanju v Jugoslaviji, ki mu vsi politični in družbeni forumi pri nas posvečajo največjo pozornost, **prvič po osvoboditvi** niso sodelovali jeseniški nogometaši! Vprašamo se, zakaj ne in kdo je temu kriv? Moštvo Železnikov je na primer potovalo na tekmo v Tržič, moštvo »Prešerna« iz Lesc v Predoslje, moštvo Kranja v Trboje, moštvo Škofje Loke na Visoko, moštvo Triglava B v Ihan, moštvo Nakla v Preddvor itd., da s svojo udeležbo manifestirajo svojo privrženost nogometu in domovini.

Med temi moštvi letos tudi ni, **prvič po osvoboditvi,** nastopilo moštvo NK Bled. Pravijo, da so temu krivi nogometaši — igralci sami! Kaj pa funkcionarji Bleda, tamkajšnji politični forumi in občinska zveza za telesno kulturo v Radovljici; kaj so ti storili, da se tak nešporten odnos igralcev v tem klubu odpravi?

V XVIII. kolu, dne 10. maja t.l., bi namreč morali nogometaši NK Bled gostovati in se srečati v povratni spomladanski prvenstveni nogometni tekmi z domačim Partizanom. Prejšnjo nedeljo, 3. maja, so še igrali doma tekmo z NK Tabor iz Ihana Toda tisto nedeljo se nogometaši Bleda pred tekme željnim občinstvom, pred domačim moštvom ki je čakalo gostujoče moštvo na igrišču, in nogometnim sodnikom, v Naklem niso več pojavili. Niso poslali niti obvestila, zakaj jih ni bilo in s tem pokazali nešporten odnos do drugega športnega kolektiva, ki zasluži vsaj skromno opravičilo za neudeležbo na povratni tekmi in neprihod na gostovanje/ Od tega dne dalje NK Bled ne nastopa več s svojim moštvom v prvenstvenih tekmah gorenjske nogometne lige, ne da bi poslal tekmovalni komisiji pismeno tehtno opravičilo o svojem odstopu od nadaljnjega tekmovanja.

Oba primera mejita na skrajno neresnost, nemogočo športno moralo in odnose do drugih športnih kolektivov, kar bi moralo biti tuje športnim organizacijam in delavcem v naši socialistični domovini. Še posebno resno bi se morali nad takimi postopki in nešportnimi odnosi svojih osnovnih organizacij zamisliti občinski zvezi za telesno kulturo na Jesenicah in v Radovljici ter zavzeti ustrezne ukrepe proti odgovornim funkcionarjem teh športnih kolektivov, ki jim, kakor nam je znano, nudijo med drugim tudi finančna sredstva za delo in nadaljnji razvoj. Kakor nam je znano, obe občinski zvezi nimata ustanovljenih komisij za nogomet in je verjetno to tudi eden izmed odločujočih faktorjev za tako stanje in anarhitični razvoj nogometnega športa na njihovem območju. Malo je verjetno, da v teh krajih ni sposobnih in dela voljnih športnih delavcev, ki bi tako stanje v kratkem času lahko popravili.

DUŠAN FELDIN

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam uto, 4×5 m. Bašelj 9, Preddor 2514

Ugodno prodam rabljeno moško kolo in klop za kmečko sobo. Naslov v oglasnem oddelku 2515

Poceni prodam Topolino C (Giordinetta), Cerklje 150 blok 2516

Prodam montažno garažo. Jože Oblak, Gorenjesavska 17, Kranj 2517

Prodam kravo, 8 mesecev brejo, ki bo četrtič teletila. Šutna 28, Žabnica 2518

Prodam kravo, 9 mesecev brejo ali po teletu. Strahinj 69, Naklo 2519

kupim

Kupim tlačni rezervoar 50 — 100 l za hišni vodovod na elektro motor. Peter Porenta, Sv. Duh 33, Škofja Loka 2520

ostalo

Upokojenec želi za letovanje na morje družbo z upokojenko. Ponudbe na oglasni oddelek pod »Več ustmeno« 2521

Zamenjam dvosobno komfortno stanovanje v bloku v Tržiču za podobno v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 2522

AMD Šenčur obvešča, da se tečaj za voznike mopedov prične v sredo, 10. 6. 1964 ob 17. uri v Šenčurju 224. Tečaj je zadnji pred počitnicami. 2523

objave

DOPISNA ŠOLA, Ljubljana

razpisuje vpis v naslednje šole in tečaje:

1. I.—IV. letnik tehniške šole strojne, elektriške, lesnoindustrijske in kemijske smeri
2. I.—IV. letnik ekonomske šole
3. dvoletna administrativna šola
4. I. in II. stopnjo osnovne šole za odrasle (višji razredi osemletke)
5. a) šestmesečni tečaj za izpopolnjevanje slovenskega izražanja
   b) tečaj nemščine in italijanščine (v štirih stopnjah)
   c) tehniško risanje (osnove)
   č) šestmesečni začetni tečaj knjigovodstva (temelji dvojnega knjigovodstva)
   d) trimesečni tečaj analitične evidence
   e) šestmesečni tečaj industrijskega knjigovodstva
   f) petmesečni tečaj trgovinskega knjigovodstva

Dopisni pouk je deloma kombiniran s slušnim.

Prospekt, prijavo in pojasnila dobite na DOPISNI ŠOLI, Ljubljana, Parmova 39 — telefon: 36-043, 32-141.

Prijave sprejemamo do 30. septembra 1964.

ALI STE ŽE PLANIRALI DOPUST?

Ste si že rezervirali prostor na naši lepi jadranski obali? Povljana vas vabi! Zelena okolica, čudovita plaža, rekordno nizek pension in dalmatinske specialitete.

Informacije vsak torek, četrtek in soboto v trgovini Borovo, Kranj.

Vabi Povljana na Pagu!

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Solata 120 do 160 din, špinača 160 do 180 din, krompir novi 120 do 130 din, krompir stari 30 do 35 din, grah 120 do 140 din, jagode vrtne 400 din, čebula nova 100 do 120 din, jabolka 140 do 160 din, skuta 180 do 200 din, surovo maslo 1000 do 1100 din, fižol 220 do 240 din, orehova jedrca 1200 dinarjev, češnje 140 do 160 din za kg, koruza 50 do 55 din, koruzna moka 65 do 70 din, koruzni zdrob 75 do 80 din, pšenica 60 do 65 din, proso 70 do 80 din, oves 30 do 35 din, kaša 150 do 160 din, ješprenj 130 do 140 din, ajdova moka 160 do 180 din, gozdne jagode 400 din za liter; jajca 33 do 36 din, kokoši 1000 do 1300 din za komad.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Marijan Ogrin, študent in Irena Perko, študentka; Bećo Huskič, delavec in Bibijana Zorko, nameščenka; Valentin Šifrer, kmečki delavec in Frančiška Oman, kmečka delavka; Dragutin Petrič, uslužbenec in Marija Oštir, delavka; Stanislav Perčič, gradbeni inženir in Ivana Križaj, uslužbenka; Vincenc Rešek, tov. delavec in Ljudmila Žnidar, tov. delavka; Ernest Nemec, tov. delavec in Frida Partek, tov. delavka.

Umrl je: Henrik Jug, star 57 let, tov. delavec.

Rodile so: Hermina Vidic — deklico, Terezija Potočnik — dečka, Bogdan Kejžar — dečka, Katica Kastigar — deklico, Milena Mizdarič — dečka, Erika Hafner — dečka, Manda Tomaševič — dečka, Antonija Kristanc — deklico, Marija Gašperlin — deklico, Marjeta Šmelcer — dečka, Antonija Košnjek — dečka, Boris Žnidaršič — dečka, Pavla Lenart — deklico, Marija Vodnik — dečka, Breda Rant — deklico, Rozalija Ovca — dečka.

Odličnega prodajalca časopisov in raznašalke za dostavo »DELA« naročnikom na dom sprejmemo takoj. Priložnostna zaposlitev primerna za upokojence in gospodinje. Dober zaslužek! Ponudbe sprejema ČP »DELO« podružnica Kranj

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letno 1300, mesečno 110 dinarjev. Cena posameznih številk: sreda 10, sobota 20 din. Mali oglasi za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

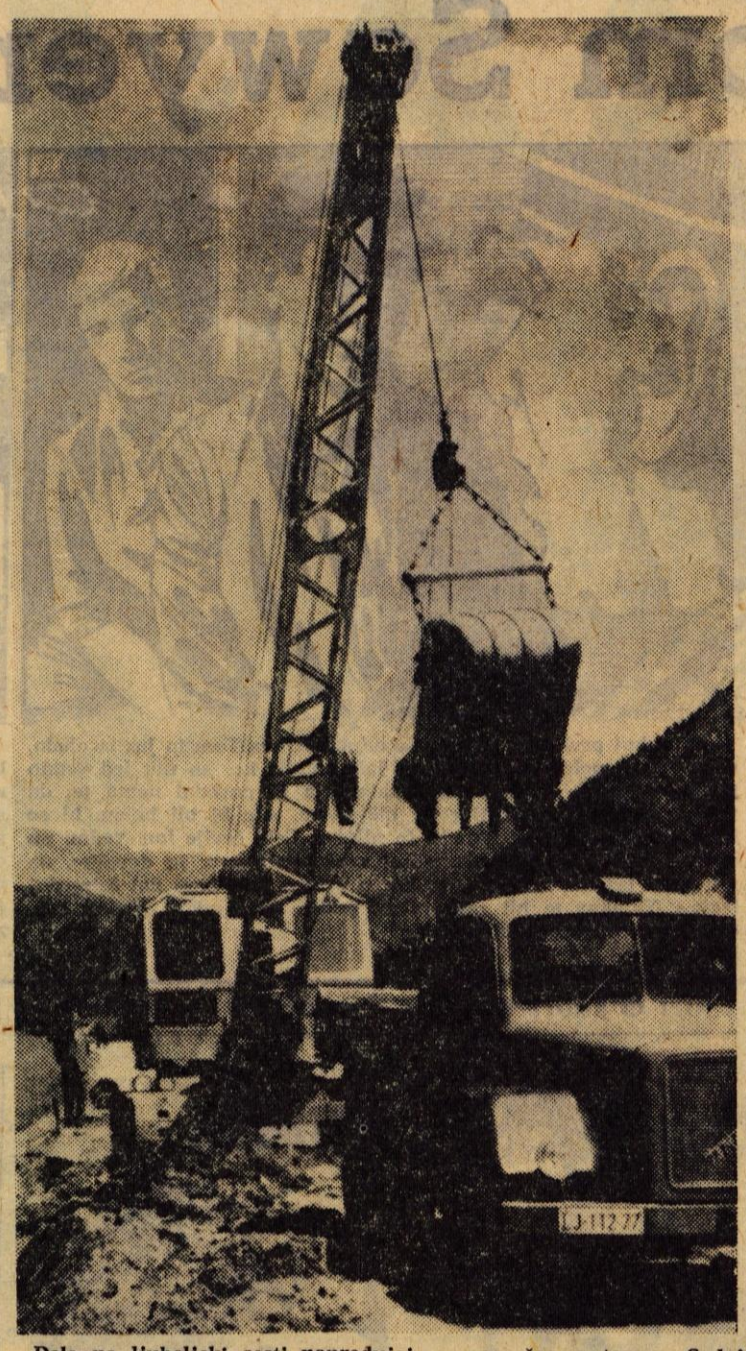

Dela na ljubeljski cesti napredujejo v pospešenem tempu. Sedaj utrjujejo in asfaltirajo cestišče proti Bistrici, kjer bosta stali tudi Petrolovi bencinski črpalnici.

Razpis

za sprejem učencev(-nk)

v EKONOMSKO ADMINISTRATIVNI ŠOLSKI CENTER

v Kranju

V šolskem letu 1964/65 bo sprejetih v I. letnik

1. **EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE — 64 učencev(-nk)**
2. **DVOLETNE POKLICNE ADMINISTRATIVNE ŠOLE — 60 učencev(-nk)**
3. **ŠTIRILETNE SREDNJE ADMINISTRATIVNE ŠOLE — 30 učencev(-nk)**

POGOJI za sprejem so: uspešno dovršena osnovna šola in starost do 17 let, za administrativno šolo še poseben pogoj — zdrave oči in zdrave roke.

PRIJAVE za sprejem, kolkovane z din 50.— državne takse, sprejema ravnateljstvo do vključno 22. junija 1964.

PRILOGE k prijavi: rojstni list, zadnje šolsko spričevalo (original), mnenje šole.

Vsi kandidati za sprejem naj se javijo k sprejemnemu izpitu v šoli v torek, 23. junija 1964, ob 8. uri.

Za kandidate za ekonomsko šolo bo sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike, za administrativno šolo (dvoletno oz. štiriletno) pa iz slovenskega jezika in računstva.

BODICE

● *Po zgledu trditev, da so ta čas jarki naši spomeniki, (spodaj) podpisani postavljam novo tezo, trdeč, da bi ta naslov morali podeliti gostincem. Samo nekaj primerov naj naštejem, pa vas bom o upravičenosti svojega predloga prepričal, kot se mi je posrečilo o tem prepričati sicer neomajno Marjano. — V hipu, ko sem sedel za mizo na vrtu gostišča Krona v Škofji Loki, sem imel mokro zadnjico. Isto se je tisto dopoldne zgodilo vsakemu, ki je ponovil drzen podvig. Zvedel sem, da se natakarju cevi, s katero je pral tla, ni zdelo vredno držati preveč nizko in je pri opravljanju svojega posla tako zmočil še vse stole in mize. S tem jo je gostom vsekakor dobro zagodel...*

● *Na drugačen način se gostov znebijo v gostišču Grad Podvin. Če so natakarice zaspane, ne sprejmejo ljudi, čeprav do polnoči, ko tam uradno zapirajo vrata, manjka še četrt ure. Enostavno ugasnejo luč in se delajo, kot da je gostišče zapuščen grad, v katerem so odprta vsa vrata in kjer lahko celo straši. — Nič niso marali zaslužiti tudi blejski gostinci, ki so bife v festivalni dvorani, kjer so minuli teden gostovali jazz glasbeniki z vsega sveta, pustili prazen; grla gledalcev pa žejna kot puščava vode.*

● *Seveda so druga gostišča izkoristila priložnost in segla obiskovalcem Bleda globoko v žep. Na primer v Kazini, kjer so kot vstopnino za poslušanje jazzovskih improvizacij od vsakega gosta pobrali tisočaka. — Tako pregnani pa le niso bili kot pri Legatu v Lescah, kjer je neki moj znanec povprašal za prenočišča, pa ga je samokolnico vozeči uslužbenec na dvorišču nadrl: »Zdaj, ko nikjer drugje niste uspeli dobiti postelj, smo pa dobri, kaj?!«*

● *Še bi lahko govoril o podvigih gostincev, vključno s takimi na primer, da pri Starem Mayerju v Kranju natočijo v kozarec poldrugi centimeter premalo piva, vendar naj kaj prihranim za prihodnjič...*

● *Povem naj le še to, kako se najlaže poceni (beri: zastoni) pride do lepih okenskih rož. Lepo se sprehajaš po Rupi pri Kranju in najlepšo enostavno vzameš z najbližjega okna. Čez čas se vrneš in vzameš še eno, nato pa še tretjo; seveda, če se ti zdi to dovolj. To je že preizkušena metoda in se ni bati, da bi padla v vodo. V veliko veselje je seveda tudi tamkajšnjim ljudem. (Urednikova pripomba: Da so neznanci na Rupi kradli cvetice kar z oken, je kot solza čista resnica, vendar postopka ne gre ponavljati, ker so storilcem na sledi pristojni organi, nove tatove pa čakajo rupenški psi.) — Prejmite lep pozdrav od,*

BODIČARJA

Obveščamo cenjene potrošnike, da je prispela nova pošiljka kuhinj, dnevnih sob in spalnic

Priporoča se trgovina »ŠIPAD« Kranj

GLAS v vsako hišo

Učenci osmega razreda osemletk!

Če se še niste odločili za poklic in imate smisel za risanje in oblikovanje— se odločite za enega izmed grafičnih poklicev

— ročni stavec
— strojnik - tiskar
— knjigovez
— kemigraf

Po končanem triletnem šolanju na grafični šoli v Ljubljani imate možnost nadaljnjega izobraževanja na srednji in višji grafični šoli.

Učenci prejemajo za praktično delo v podjetju nagrado po učnem uspehu:

v prvem letu od 4.000 do 7.000 din
v drugem letu od 5.000 do 8.000 din
v tretjem letu od 6.000 do 10.000 din

POGOJI ZA SPREJEM SO:

1. **starost do 17 let**
2. **z uspehom dokončana osemletka**
3. **telesno in duševno zdravje (vid sluh, srce, pljuča).**

PROSILCI NAJ PREDLOŽIJO:

1. **originalno spričevalo o dokončani osemletki**
2. **izpisek iz rojstne matične knjige**
3. **mnenje dosedanje šole o sposobnostih in nagnjenjih učenca**
4. **izpolnjen obrazec (1,20 DZS) s kolekom za 50 din**
5. **življenjepis**

Vsi kandidati bodo zdravniško pregledani pri posebni komisiji.

Stroške pregleda nosijo kandidati.

Vsa nadaljnja pojasnila dobite v tajništvu podjetja ČP »Gorenjski tisk« vsak dan od 6 do 14. ure.

Zadnji rok za prijave je 27. junij 1964.

Ivanov - Leonov: **36**

GENERAL AFRIKA

Po običaju plemena Kikuju mora biti mlada žena mesec dni nesrečna. Toda z obraza Vanžike je sevala radost in nihče je zato ni obsojal.

Borci so spoštovali Vanžiko. Ko je šla v taborišču po vodo, si nihče ni upal ziniti kaj nespodobnega, kakor so počenjali v prisotnosti drugih žena. Geturijeva slava je lebdela tudi nad Vanžiko.

Z občutljivo žensko dušo je Vanžiko doumela, da se Geturi pred tovariši malce sramuje, ker nimajo tudi oni svojih žena v taborišču. Želela je postati borec v izvidniškem oddelku. Vsi moški so se smejali njeni želji. Geturi je molčal.

Njeno željo je uresničilo naključje. Nekoč je stopala Vanžiko z odredom po gozdu. V grmovju so zaslišali strahotno rjovenje. Vanžiko je zagledala rumene oči grabežljive zveri.

»S i m b a*!« je vzkliknila.

Lev je skočil in planil nad Geturija, ki je stopal prvi.

Borci so se prestrašeni razbežali.

Dedan je bil v smrtni nevarnosti in Vanžiko je pogumno planila nad leva in mu pango dvakrat zabodla v hrbet. Lev je planil na Vanžiko. Vanžiko je še med padcem začutila oster vonj po zveri. Ostre kocine so ji opraskale obraz.

Partizani so se opogumili. Nenadoma se je nekaj kopij zapičilo v zverino. Lev je bil mrtev.

Od tedaj je Vanžiko postala borec. Naučila se je sekati s pango in dobro streljati s puško. V odredu se ni nihče več smejal, ko je odhajala v patruljo. Ženska se nikomur ne zdi tako sumljiva. Vanžiko je hodila mimo sovražnikovih sprednjih straž, prišla vse do velike ravnine, kupovala hrano za odred in poizvedovala, kako so razporejeni sovražni oddelki. Visoko in lepo grajeno dekle se je prikazalo zdaj v tej zdaj v drugi vasi.

Za Dedana je bila pripravljena storiti vse. Ves svet mladega dekleta je bil v tem prijatelju, možu in poveljniku. Vse, kar je bilo povezano z njim, jo je navduševalo. Kadar je odšel v boj, je premišljevala, kako sonce, ki greje njo, greje tudi Dedana, da njen nož hodi zdaj po isti zemlji, kakor ona, da živi v istem svetu, polnem veselja in nevarnosti, v istem, kjer živi tudi veliki borec Dedan Geturi.

Nekega zgodnjega jutra, ko so na temnem listju visele hladne rosne kaplje in sonce še ni vzšlo nad grebenom, poraslim z drevesi, je Vanžiko odšla iz taborišča. Zvečer je že bila v domači vasi. Priplazila se je kakor kuščar skozi zeleno koruzo. Pazljivo se je prikradla do domače kolibe in skočila vanjo.

Mati je pripravljala večerjo. Ko je zagledala hčerko, je tiho vzkliknila:

»I-eeeee!«

Materin obraz je izdajal srečo in strah.

»Nikomur ne smeš povedati, da sem prišla!« Pred materjo je stala resna in odrasla Vanžiko.

»Kje si bila?«

»V gozdu!«

»Duhovi prednikov te bodo kaznovali, ker ne poslušaš staršev,« je rekla mati in zajokala.

»So vojaki v bližini?«

»So.«

Večerjali sta bananovo kašo. V temi sta se pogovarjali.

»Geturi je najstarejši v našem gozdu,« je šepetala hči.

»Srečna sem!«

Zjutraj se je Vanžiko pripravila ,da bi odšla pogledat, kako so razporejene sovražne straže.

»Doma ostani! Vsi te poznajo. Sama bom pogledala...«

Mati je odšla iz kolibe.

Vanžiko je ležala v polmračni kolibi in prisluškovala glasovom onstran stene. Nekje je zalajal pes. Potem je zapel petelin. Odgovoril mu je sosed. Bel metulj, velik za dlan je pristal blizu vrat. Njegova krilca so se lesketala v soncu.

Mati se je kmalu vrnila in povedala, da je h poglavarjevemu sinu Kamauu prišel Nžorogi-Velika glava.

Vanžiko je pridušila vznemirjenje. Nžorogi je bil v Geturijevem odredu.

»Prišel je iz koruze in smuknil v hišo.« Mati je previdno pogledala iz kolibe. »Dober človek se ne skriva...«

Vanžiko se je v srce prikradel hud sum. Kolikokrat se je Kamau širokoustil, da bo dobil nagrado, razpisano na Geturijevo glavo. V mislih je videla okrvavljenega Geturija, zabodenega z izdajalčevo pango.

Vanžiko je vznemirjena spravila pango pod pazduho in drhte stopila iz kolibe. Splazila se je po zelenem maniokinem nasadu in prišla v koruzo, ki je rasla prav v bližini poglavarjeve hiše.

Na vrtu sta se pod bananami tiho pogovarjala Kamau in debeloglavi Nžorogi. Vanžiko se je prav tiho priplazila do dvojice. Veter je zazibal koruzno listje, da je zašelestelo in tako se je prikradla tik do njiju. Sedela sta na zemlji in široko bananovo listje ju je skrivalo pred poglavarjevimi ženami, ki so delale na vrtu.

»Za majhen denar je prenevarno,« je dejal Nžorogi, naslonjen na bananovo deblo. »Ramena nosijo le eno glavo, to sam dobro veš. Če streljaš — ubijejo tudi tebe! S pango se ni mogoče približati! Sam veš, da je redkokdaj osamljen.«

Vanžiko je prenehala dihati. Vedela je, da se pogovarjata o Geturiju.

Prisluhnila je in zatisnila oči.

»Dedan je pogumen, pravi hudič je! Takoj mi daj nekaj denarja. To je nevarno.«

»Pride kdaj v ravnino?«

»Mar ne veš? Si pozabil?« — Nžorogi se je zasmejal. Najbrže je pomislil na zadnji Geturijev obisk v vasi, ko je Kamau skoraj izgubil glavo. Kamau je zaklel, preklel Geturija in njegove prednike in nekaj zašepetal pa se nagnil k Nžorogiju. Nžorogi je nekaj odgovarjal in zavračal predlog.

Vanžiko je slišala, kako je dejal:

»Ne! Zdaj mi daj denar. Sam veš, da potrebujem denar.«

* Simba = lev

M. Twain:

Tom Sawyer-detektiv

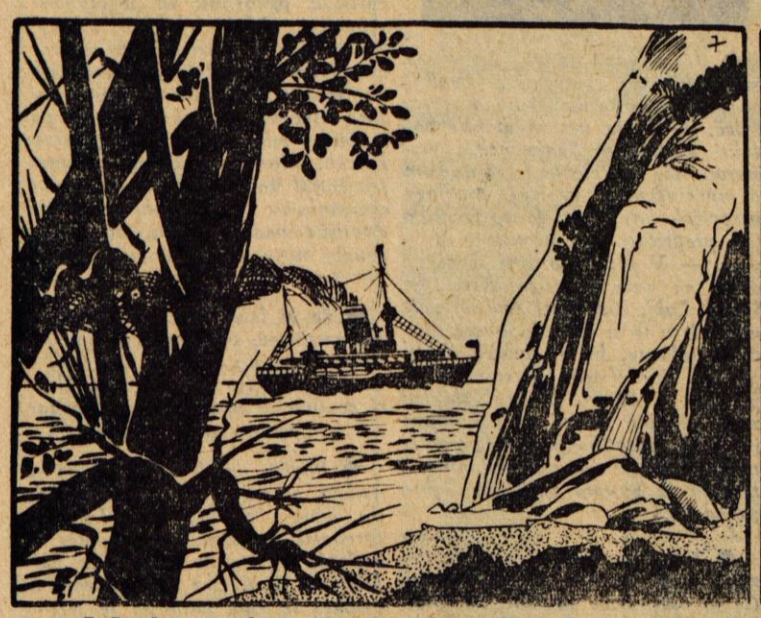

7. Imela sva salamensko srečo. S parnikom, ki je pravkar plul s severa proti močvirni pokrajini v Louisiani, sva se pripeljala po Missisipiju naravnost do farme v Arkansasu in ni nama bilo treba v St. Louisu niti prestopiti na drug parnik. Tako sva torej brez zamude in postanka napravila pot, ki je bila dolga celih tisoč milj. Na parniku je bilo zelo puščobno. Potnikov je bilo malo in še ti so bili povečini stari možje, ki so sedeli na krovu daleč drug od drugega in molčali ali dremali.

8. Takoj prvi dan, ko smo se odpeljali, sva Tom in jaz izvohala, da v kajuti poleg najine gotovo leži bolnik, ker so mu jed vedno nosili v kajuto. Vprašala sva natakarja in povedal nama je, da mož tam notri ni videti prav nič bolan. »Če bi bil bolan, bi se kdaj slekel, a tega ni naredil še nikdar. Celo čevlje ima vedno na nogah.« — »Veste kaj? Dajte mi svoj predpasnik in dovolite, da mu jutri jaz odnesem zajtrk. Za to uslugo vam bom dal četrt dolarja.« Natakar je bil zadovoljen, midva prav tako. Zvedela sva, da se mož imenuje Philips.

9. Tom vso dolgo noč ni zaspal. Belil si je glavo, kaj je s Philipsom in njegovo skrivnostjo. Po mojem mnenju nikakor ni vredno, da bi človek toliko tuhtal.. Bolje je, da vso stvar izsleziva in izveva, kako in kaj, da bi si izmišljevala to in ono, kar bi morda ne bilo res. »Saj lahko počakava,« sem si dejal in sem sladko zadremal. Zjutraj naju je navsezgodaj obiskal natakar in nama prinesel dva snežnobela predpasnika. Ko je Tom potrkal na vrata, je mož pokukal skozi špranje, nato naju je spustil noter in naglo zaprl vrata.

šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● šport ● špo

Plavalci Triglava so se šele včeraj preselili iz zimskega kopališča v letno. Iz njihovih izjav povzamemo, da je zamuda, ki je nastala zaradi pomanjkanja vode, zelo neugodno vplivala na njihovo pripravljenost

Mlajše mladinke druge v Sloveniji

V nedeljo je bilo na stadionu Olmpije-Svobode ob Titovi cesti letošnje finale moštvenega prvenstva Slovenije za mlajše mladinke. V finale se je uvrstilo 7 najboljših ekip s predtekmovanja. Ob zaključku so kranjske mladinke s 7381 točkami osvojile odlično drugo mesto za Gorico, ki je nabrala 7588 točk.

Boljši rezultati kranjskih tekmovalk: 60 m; 2. Habjanič 7,9 (nov gorenjski rekord za mladinke); **200 m** — 1. M. Sajovic 28,7; 3. Kristanc 29,7; **4×60 m** — 1-2. Triglav 33,1.

Dopoldne pa je bil na centralnem stadionu v Kranju odprt atletski miting v izvedbi domačega Triglava. Zelo uspešen je bil **Vlado Švab** s 180 cm v višino, **Sattler** s 16,37 v metu krogle, pa tudi **Pirjevec** je z 11,4 na 100 m dokazal, da se vrača v staro formo.

Rezultati: člani — 100 m: Pirjevec 11,4; Udir 11,6; **800 m:** Hafnar 2; 01,5, Cvirn 2,02,7; **300 m:** Hafnar 38,6; Kaštivnik 39,0; **višina:** Švab 180 cm; Lajbahar 165 cm; **krogla 5 kg:** Sattler 16,37; Švab 11,40; **krogla 6 kg:** Konc 12,20; Arizanovič 10,08; **krogla 7 kg:** Bavec 12,38. **Članice — 100 m:** A Sajovic 13,5; Mikelj 14,1.

V nedeljo, 14. junija, bosta ekipi starejših mladincev in mladink nastopili na republiškem finalu v Ljubljani (prireditelj ŽAK Ljubljana), mlajši mladinci pa se bodo merili s svojimi sovrstniki na republiškem finalu v Trbovljah.

M. Kuralt

Gorenjska nogometna liga

Zmagi za oba favorita

V 10. spomladanskem kolu nogometnega prvenstva Gorenjske so bili doseženi naslednji rezultati: Tabor : Tržič 0:3 (0:1), Triglav B : Naklo 3:2 (1:1), Škofja Loka : Prešeren 4:2 (2:2), Kranj : Bled 3:0 p. f.

Lestvica GNL:

Tržič	16	13	3	0	71:9	29
Šk. Loka	16	13	3	0	75:19	28
Kranj	16	8	3	5	40:24	19
Železniki	16	8	2	6	64:44	18
Tabor	16	8	2	6	27:26	18
Naklo	16	6	2	8	33:36	14
Svoboda	16	4	5	9	24:40	13
Prešeren	16	2	3	11	24:69	7
Bled	17	1	2	14	22:86	4
izven konkurence						
Triglav B	19	14	2	3	68:40	30

Tokrat sta nastopala moštva v naslednjih postavah:

Triglav B : Naklo 3:2 (1:1)

Triglav B: Lešnjak, Perdan, Dolinar, Martinovič, Žvokelj, Koban, Nikolić, Žbogar, Šuica (Grm), Vidic, Pirc;

Naklo: Črnilec, Marinšek, Prisadjanec, Porenta, Fajan, Pajk, Zupan, Oman, Voglar, Čuk, Količ.

Strelci: Žbogar v 16. in 25., Nikolič v 86. minuti za Triglav ter Zupan v 15. in Pajk v 67. minuti (11m) za Naklo.

Tabor : Tržič 0:3 (0:1)

Tabor: Podlipnik, Bevs, Slavnik, Hribar I, Kralj, Pohlin II, Mozetič, Temeljko, Kovič, Gorope-čnik;

Tržič: Pirjevec, Štucin, Ivanovski, Krašovec, Tišler, Jagodic, Markič II, Koder, Mežek, Bahun, Mozetič.

Strelci: Bahun, Mežek in Mozetič za Tržič.

Škofja Loka : Prešeren 4:2 (2:2)

Škofja Loka: Berce, Pipp, Gverič, Langerholc, Žontar, Mihelič, Rupar, Rant, Petrovič, Hribernik;

Prešeren: Detiček, Ušaj, Dežman, Štraus, Tonejc, Vovk, Lavtar, Gorjanc, Horvat, Vidic, Vrečko.

Strelci: Petrovič 3 in Hribernik 1 za Škofjo Loko ter Gorjanc 2 za Prešeren.

Lestvica strelcev GNL:

- 25 golov: **Petrovič** (Šk. Loka),
- 19 golov: **Tavčar** (Železniki), Bahun (Tržič),
- 18 golov: **Mežek** (Tržič),
- 17 golov: **E. Rant** (Šk. Loka),
- 16 golov: **Demšar, Lotrič** (Železniki),
- 12 golov: **Erzin** (Svoboda),
- **13 golov: Pajk,** (Naklo), **Tišler** (Tržič),
- 11 golov: **Nikolič** (Triglav B),
- 10 golov: **Mlakar** (Železniki), **Zajc** (Bled),
- 9 golov: **Arsovski** (Kranj),
- 8 golov: **Škrjanc** (Svoboda) **Kožar** (Triglav B),
- 7 golov: **Krašovec** (Tržič), **Berce** (Šk. Loka) itd.

V nedeljo, 14. junija bodo na sporedu naslednja srečanja — Naklo : Kranj, Tržič : Prešeren, Tabor : Železniki in Škofja Loka : Svoboda.

T. Kaštivnik

Kranjski plavalci pred letno sezono

Poletje v bazenu?

»Vabimo vas na otvoritveni miting nove sezone, ki bo 24. maja v Krškem«, »Prvi kopalci na Bledu«, »Na ljubljanski Koleziji voda 23° C«, »Prvi kopalci na Sori — voda 19° C«. Vedno več je vesti v časopisih, da so letna kopališča v Sloveniji pričela obratovati. V Kranju pa je letos edinstveno kopališče; morda je tudi to svoje vrste zanimivost. Na jezu v Savskem logu je polno kopalcev, ki so ob zaprtem letnem kopališču rešili svoj problem na ta način, da se sončijo ob Savi ter se nato kopajo v novem zimskem bazenu. Kako pa športniki — plavalci? Združili smo pogovore, ki so vsak dan med njimi in ljubiteiji plavalnega športa, ki jih opazujejo pri treningih.

V zimskem bazenu se marljivo pripravljamo za prvi letošnji start v I. zvezni ligi. Nismo preveliki optimisti. Nismo zadovoljni s pogoji treninga.

Na razpolago imate nov zimski bazen — edini v Sloveniji. Temperatura vode je več kot ugodna.

Nujni so treningi na prostem. Zaradi zunanje vročine je zrak v bazenu prenasičen z vodnimi hlapi. Klima v bazenu ne odgovarja tekmovalnim pogojem. Potrebna bo daljša aklimatizacija. Vprašujemo se, kdaj. Letno kopališče je bilo odprto šele v torek.

Kopališče bi moralo biti odprto 7. junija, a se je otvoritev zaradi pomanjkanja vode zavlekla. Vodovod ima premajhno kapaciteto. Ali res igra teden ali dva tako veliko vlogo?

Pozno je že. Ostali plavalci že trenirajo na prostem. Morali bomo čakati, da se voda segreje. Kaj bo v primeru slabega vremena? Neposredne priprave za novo sezono so se že sedaj zelo zavlekle.

Kranjski plavalci ste dosegli zavidljivo formo na gostovanju po Čehoslovaški. Lansko leto ob tem času ste lahko o takšnih rezultatih le sanjali. Torej vseeno lahko z optimizmom pričakujete novo sezono?

Pričakujemo jo v veliki negotovosti. Znašli smo se v boju za ostanek v ligi. Večina plavalcev je res v formi, vendar so svoje rezultate dosegli v zimskih bazenih. Imeli smo en nastop v letnem bazenu v Krškem. Rezultati so bili slabi, ker nas je svež zrak, katerega plavalci nismo navajeni, vse preveč izčrpal.

Na mitingu mladih v Kranju smo videli veliko nadarjenih mladih kranjskih plavalcev. Kako napredujejo vaše »mlade nade«?

Po zgledu prvega moštva — odlično v zaprtem bazenu. Kako bo zunaj, še ne vemo. Mladi vedno bolj posegajo v borbo za uvrstitev v prvo moštvo. Drugo leto bo borba izredno ogorčena.

Vsem je znana slabost kranjskega plavanja — ženske. Vemo, da je več let klub premalo skrbel za dekleta. Moška ekipa je že tri leta najboljša v državi, toda skupno z ženskami beležite prepočasen napredek glede na ostale klube.

V letošnjem letu je odbor kluba izredno agilen tudi v tem pogledu. V štirih mesecih so vključili v klub okoli 140 pionirk. Rezultati so zaenkrat še skromni, vendar so opazni. Lansko leto je imel klub nekaj več kot 10 pionirk in še te so obvladale izključno samo prsno tehniko plavanja. V nedeljo je bil organiziran prvi »štoping« za vse pionirje. Najbolj je razveseljivo dejstvo, da so dekleta že sedaj delno obvladala vse štiri tehnike plavanja (prsno, kravl, hrbtno in deloma metuljček). O uspehu na tem področju najbolje govorijo rezultati nastopajočih:

● **pionirji — 25 kravl:** 1. Mlakar 16,2; 2. Gostiša 17,6, 3. Čatar 18,4; **25 metuljček:** 1. Mlakar 18,7, 2. Čatar 21,0, 3. Gostiša 23,8; **25 hrbtno:** 1. Gostiša, 2. R. Čatar 23,5, 3. Mlakar 23,8; **25 prsno:** 1. T. Čatar 22,2. 2.—3. Kovi in Mlakar 22,8; **50 kravl:** 1. Balderman 31,8, 2. Šajatovič 32,4, 3. Nadižar 33,0; **50 metuljček:** 1. Mohorič 35,6. 2. Nadižar 39,5, 3. Polajnar 40,0; **50 hrbtno:** 1. Nadižar 37,6. 2. Mohorič 38,4, 3. Šajatovič 39,1; **50 prsno:** 1. Mohorič 40,9, 2. Štromajer 41,4, 3. Šajatovič 42,9;

● **pionirke — 25 kravl:** 1. Stare 19,5, 2. Legac 21,6. 3 Lampret 22,4; **25 prsno:** 1. Rupnik 20,2, 2. Stare 21,0, 3. Požgaj 21,2; **25 hrbtno:** 1. Virnik 25,4, 2. Šiler 26,3, 3. Ogris 26,4.

Zaradi pomanjkanja vode je Vodovod najprej prepovedal točiti vodo v letno kopališče, vendar je podjetje kasneje prepoved umaknilo. V torek je bilo kopališče prvi dan odprto. Temperatura vode je še nizka, zato se sedaj vsak dan oziramo za soncem ter si želimo, da bi čimprej ogrelo vodo v bazenu.

P. Colnar

Praksa in teorija

Psihološki principi športnega treninga

Kranjsko košarkarsko moštvo je tekmovalo v hrvatsko-slovenski ligi, naslednje leto ga zasledimo v boju za naslov slovenskega prvaka, že v letošnjem letu pa se je »zasidralo« na zadnjem mestu slovenske lestvice brez osvojene točke.

Psihologija športa pozna štiri osnovne principe: princip zainteresiranosti, princip vztrajnosti, princip pozitivne emocionalnosti in princip psihofizičnega ravnotežja. Rušenje teh principov ima za igralce lahko katastrofalne posledice. Delo trenerja oziroma odbora kluba je, da igralce pripravlja v tej smeri. Na žalost, lahko v slučaju kranjskih košarkarjev vidimo zanemarjenje teh principov. Rezultati!? V praksi so vidni ob pogledu na lestvico slovenske košarkarske lige.

● **Športnik mora biti zainteresiran za uspeh.** Stimulacija je splošno priznanje — tisti samo športnikom znani občutek zadovoljstva nad obvladanim naporom. Športnik mora biti zainteresiran nad uspehom svojega kluba; le tako se lahko pričakujejo dobri rezultati. Sprašujemo se, ali je to uspelo doseči voditeljem kranjskih košarkarjev?

● **V boju za uspehom se ne sme omagati.** Potrebno je vztrajati, včasih tudi preko maksimuma svojih fizičnih sposobnosti. Če se želi doseči uspeh, je treba trenirati neprekinjeno, trdno in vestno več let. Vsako trenutno odstopanje od naporov treninga se negativno kaže na rezultatih. Od moštva izpred dveh let je v košarkaških vrstah ostal samo še en igralec. Ali se potem lahko čudimo rezultatom moštva?

● **Tovarištvo, požrtvovalnost — sta osnovi principa pozitivne emocionalnosti.** Prejemanje plačila za uspehe ni karakteristika socialističnega športa. O tej napaki sicer ne moremo govoriti ob našem primeru, vendar pa menimo, da ni tovariško pustiti mlajše igralce, ki prvič nastopajo za prvo moštvo, brez podpore; da ni požrtvovalno zapustiti ekipe, ki se je znašla v krizi. Ali ni dolžan igralec, ki je svoje znanje črpal od svojih prednikov, svojih vrlin in rutine prenašati na svoje mlajše kolege? Ali je postopno odstopanje od vrst svojih tovarišev znak pravilne pozitivne emocionalnosti posameznikov in ekipe?

● **Da mora biti tekmovalec za visoke rezultate tudi psihično zrel, govori princip psihofizičnega ravnotežja.** Moderni trening zahteva tolikšno angažiranost celega človeka, da tekmovalci lahko pridejo često v večje psihične krize, če se ne skrbi vzporedno tudi za njihovo psihološko pripravo. Nnpravilno je posvečati vso skrb samo fizični izpopolnitvi tekmovalca. Psihično nezrel tekmovalec ne bo znal premagovati samega sebe ter bo že ob prvi večji krizi odstopil in tako pokazal, da ni zrel za naloge, ki so se postavljale pred njega.

Danes sestavljajo kranjsko ekipo novi, mlajši igralci. Vodstvu kluba mora biti neuspeh prejšnje ekipe šola za delo v bodoče.

P. Colnar

Občinska nogometna liga

V zadnjem kolu občinske nogometne lige sta bila dosežena naslednja rezultata: Predoslje : Preddvor 2:3, Visoko : Trboje 4:2.

Lestvica občinske lige za sezono 1963/64:

Preddvor	6	5	1	0	17:10	11
Trboje	6	2	2	2	11:11	6
Visoko	6	3	0	3	13:18	6
Predoslje	6	1	1	4	12:14	3

Slaščičarna — Kavarna Kranj

sprejme

3 vajenke za strežbo

z dokončno osemletko in veseljem do poklica v tej stroki.